

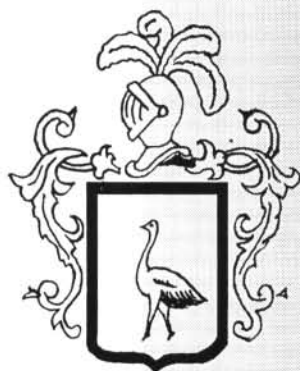
febrer 1997 núm. 175 175 PTA.

LLUCMAJOR

de pinte en ample

100 cl.

25% vol.

XAROP
d'en

CORI

F. Vidal

Elaborado por Destilerias F. Vidal Catany. S.L. - C. San Francisco, s/n.

LLUCMAJOR (MALLORCA)

Emb. 1696 - PM Reg. Ind. 7/5497 - Elaborado en España

N.R.S.I. 30.3182/PM

EDITA

Obra Cultural Balear de Lluçmajor

INFORMACIÓ I PUBLICITAT

C/. Bisbe Taixequet, 105 (Lluçmajor)

DIRIGEIX

Catalina Font

COLLABOREN

Sebastià Alzamora	Ignasi Barceló
Miquel Barceló	Miquel Bezares
Lucia Caldés	Celso Calviño
Francina Capellà	Miquel Cardell
Sebastià Cardell	Joan Clar
Antònia Font	Bartomeu Font
Joana Font	Catalina Garau
Maties Garcies	Miquel Janer
Franc Jaume	Joan Jaume
Coloma Julià	Benet Llompart
Antoni Llompart	Jaume Manresa
Llorenç Mascaró	Antoni Monserrat
Apol·lònia M. Monserrat	Joan Monserrat
Francisca Mut	Guillem Oliver
Jaume Oliver	Margalida Palou
Bartomeu Prohens	Nanda Ramon
Sebastià Rubí	Josep Sacarès
Jaume Salvà	Miquel Sbert
Tomeu Sbert	Catalina Serra
Jerònia Socies	Joan Socies
Gabriel Thomàs	Arnau Tomàs
Jeroni Tomàs	Antoni Vadell
Bàrbara Verdera	Francesc Verdera

IMPRIMEIX

TIRRENA, S.A.

TEL: 55 52 12

C/ Pintor Joan Gris, n° 2
MANACOR

El pensament de la Revista s'expressa
només a través de l'Editorial

Editorial

Editorial conjunta de l'Associació
de Premsa Forana de Mallorca

La premsa forana: de premsa folclòrica a premsa ignorada

Des dels anys 1978-80, en què es treballava molt per constituir i posar en marxa la nostra Associació, fins a l'actualitat han passat prop de vint anys. Els objectius aconseguits des de llavors són molts i, tal vegada, el més important ha estat la consolidació i la unió de l'APFM (Associació de Premsa Forana de Mallorca).

Aquests darrers anys, el sòtil de publicacions associades s'ha mantingut entorn de les cinquanta, amb els alts i baixos propis d'una entitat tan diversa com revistes hi ha associades. Amb els anys, s'ha aconseguit que les institucions hagin participat d'aquest creixement i consolidació, fins al punt que els ajuts econòmics han pogut satisfer més d'una revista en crisi. També és veritat que per als setmanaris aquests ajuts no han estat més que testimonials, i és en aquest aspecte on volem centrar aquesta queixa.

La premsa diària de Palma absorbeix la pràctica totalitat de la publicitat que les grans institucions públiques, Govern Balear i Consell Insular de Mallorca, destinen per promocionar-se i/o donar a conèixer els seus objectius. No debades, la premsa diària rep el que està en el seu dret a l'hora de demanar publicitat. La premsa forana rep, justament, les miques d'aquests ajuts institucionals.

Fins el moment, els polítics han firmat pocs concerts econòmics amb l'APFM, la majoria per la seva contribució a la normalització lingüística, tot i que la premsa forana havia estat pionera en aquesta tasca; la seva difusió actual en català és possible gràcies a l'esforç comú de moltes de les publicacions associades. Cinquanta revistes que, per mitjana mensual, sumen un total de 98.000 exemplars de tiratge, i molt més de difusió i lectura. I, encara, pareix que demanam diners en un cap de cantó amb un capellet de palmes. També som conscients que la nostra premsa no pot viure determinada pels ajuts institucionals i que ens hem d'espavilar: no dormir a la serena, com diuen pel poble.

Hem mantingut una fidelitat constant a les institucions, que, molt sovint, no ens han valorat suficientment. A l'hora de respectar els concerts, hem complert i hem procurat ser equànimes amb tothom, i aquesta equanimitat ha permès la unió dins l'Associació. Però, davant el futur imminent que ens espera, en què la professionalització i la competència faran trontollar les petites revistes associades i les que puguin néixer, cal pegar un crit ben fort perquè les institucions ens tinguin en compte a l'hora de distribuir els barems publicitaris que marquen. Ho repetim: la premsa forana no pot ser ignorada per les retallades pressupostàries. El nostre compromís va molt més enfora, i hem mostrat proves evidents de complir els nostres convenis. Als pobles, on la premsa diària no tracta directament la informació i no té la fidelitat que ofereix la premsa forana, aquesta sempre serà una garantia per a les persones que hi viuen.

Esperem, aleshores, que amb vista a l'any que ve, les autoritats polítiques ho tinguin més clar. ◆

Plenari de l'Ajuntament (27-1-97)

Fou rebutjada la moció del PSM sobre llicències urbanístiques

Arnau Tomàs.-

Les quatre mocions presentades pel PSM, i amb el suport del PSOE, varen ser els temes més discutits i de major interès presentats al darrer plenari amb caràcter ordinari de l'Ajuntament de Lluçmajor i, com ja és habitual, totes quatre varen ser rebutjades pel grup municipal governant.

La moció més polèmica i més discutida fou la que demanava que s'iniciassin els tràmits adients per a la suspensió de llicències de construcció de vivendes en sòl no urbanitzable del terme. Antoni Llompart, en defensar la moció, va dir que ara és el moment oportú per revisar el Pla General Urbà, un cop conegut el projecte de Llei del CIM de duplicar l'extensió edificable en sòl rústic en 15.000 metres. Llompart va afirmar, tot i que després va rectificar, que l'Ajuntament no té capacitat per controlar l'extensió desordenada de construccions il·legals en sòl rústic i "que és un vertader caos urbanístic".

Antoni Garcies, del grup socialista, va donar suport a la moció en termes semblants, tot dient que no té sentit deixar construir en sòl rústic a finques petites, convertint-les d'ús agrícola en cases per habitar, havent el terme tantes urbanitzacions en solars sense construir.

El regidor responsable d'Urbanisme, Joan J. Jaume, va justificar el rebuig de la moció del seu grup (PP), acusant a l'oposició de crear un clima d'alarmisme sobre el tema, tot assegurant que l'Ajuntament controla i controlarà les construccions il·legals. "Es tracta, idò, de controlar i no de suspendre llicències, perquè l'Ajuntament no té facultats per fer-ho i és el Consell que se n'ha de responsabilitzar."

També Rabasco, en el seu rebuig a la moció, va acusar a l'oposició de crear un muntatge publicitari per assenyalar l'Ajuntament com incapaç de governar. "Qui hi ha darrera d'aquest muntatge?" va demanar. Va qualificar en termes durs, d'"abarrant la postura del PSM, perquè amb l'ampliació dels quinze mil metres s'està protegint els poderosos, en contra de qui estalvia per poder comprar una quarterada". Rabasco, en insistir amb durs adjectius contra l'oposició, va acabar amb la paciència d'A. Garcies, el qual va acusar al regidor d'ASI de demagog: "Si continua així -digué- sortirem de la Sala".

La segona moció del PSM, demanant l'avanç de la revisió del Pla General de la revisió urbana del terme, fou també rebutjada, perquè, segons J. Jaume, "existeixen petits i grans inconvenients per donar un termini (...)". Va afegir que el presentarien quan poquesin i quan ho creguessin oportú.

La tercera moció, sobre l'impacte ecològic i sanitari del depòsit de fems de Galdent, el regidor Sebastià Artigues, va dir que l'inconvenient més greu és trobar el lloc adequat per reemplaçar-lo, perquè el de Galdent és l'únic que hi ha dins el terme. També va afegir que no es poden comprometre a resoldre el problema en un breu espai de temps.

La darrera moció, sobre el nomenament per part de

l'Ajuntament, del tècnic sobre recursos humans, va produir una forta discussió entre el batle i els portants de l'oposició (PSOE i PSM). Llompart va dir que "s'ha posat a l'escala administrativa una persona que no serveix de res", i va posar en dubte, a més, la legalitat del càrrec. Gaspar Oliver li va replicar que el càrrec és completament legal i va acusar, de passada, al PSM de fer alguna cosa semblant quan governava, amb el Sr. Massot amb nòmina a l'Escola d'Adults, però que exercia de secretari del Delegat de Cultura.

ALTRES ACORDS

Sense problemes i per unanimitat, es varen aprovar aquests altres temes:

- Pla d'equipaments esportius del CIM, sol·licitant 11 milions per al Camp Municipal de Lluçmajor, 5 per al de s'Arenal i 3 per a Badia Blava. Lluç Tomàs, sobre el tema va dir que "esperam que aquesta vegada el CIM sigui més objectiu a l'hora de concedir aquestes subvencions, ja que l'any passat, de 17 ajuntaments només 5 varen ser beneficiats i tots ells afins a la ideologia dels components del Consell."

- Aprovació definitiva del Patronat de la Residència de la III Edat i del Centre Migjorn. ◆

L'Associació de Premsa Forana de Mallorca va signar un conveni amb la Presidència del CIM, en què s'estableixen les ajudes que el Consell donarà a les revistes foranes. En relació amb això, a l'assemblea que l'APFM va celebrar dia 16 de desembre es va fer palès el malestar dels associats per l'escàs interès que les institucions demostren envers la premsa forana. ◆

Ple extraordinari (30-1-97)

Acceptació de terrenys del carrer Ramon Llull

A un plenari extraordinari de caràcter urgent a l'Ajuntament de Lluçmajor, es va acordar acceptar els terrenys per la perllongació del carrer Ramon Llull fins a la Ronda de Carles V, enllaçant amb la rotonda construïda per entrar a la carretera de s'Estanyol de Migjorn.

Es tracta, doncs, d'una important millora, que permetrà una més fluida circulació de vehicles per aquest sector del poble. ♦

Aprovat de manera provisional el Pla Parcial de Tollerlic

A. Tomàs.-

El batle de Lluçmajor, Gaspar Oliver, juntament amb el regidor delegat d'Urbanisme, Joan J. Jaume, varen convocar dia 24 del mes de gener una reunió informativa davant els mitjans de comunicació, per informar sobre l'aprovació provisional del nou Pla Parcial de la urbanització de Tollerlic, situada a la costa del terme; una urbanització amb una llarga història d'inconvenients i de complicacions que va anar especificant i recordant el batle. Va començar dient que el Pla Parcial per a aquesta urbanització ha estat aprovat inicialment per decret de batlia després d'haver-ho estat el 1974, ja fa 25 anys, després que hom comprovàs que aquests terrenys no estan preservats per la Llei d'Espais Naturals i haver-se amotllat als posteriors plans generals de 1984, Llei de Costes de 1988 i Llei de Sòl de 1992.

"Es tracta -va dir- d'una llarga història, a causa en gran part que el Pla aprovat el 1974 no es va dur a terme pels promotors inicials de la urbanització. Després, el 1984, l'Ajuntament va aprovar de manera definitiva el Pla General, fet que en menor mesura va afectar el pla inicial, que es va haver d'adaptar a les noves normes, projecte modificat que va entrar novament a la batlia el desembre de 1989.

Entre 1984 i el 1989 el projecte va partir una altra frenada, derivada de canvis en la propietat i suspensió de pagaments de l'empresa promotora. El Pla Parcial, ja adaptat al nou Pla General del municipi, també hagué de sintonitzar amb la nova Llei de Costes, circumstància que va tornar a demorar l'aprovació del projecte, pel canvi de distància de retranqueig, abans de 20 metres i ara de 100, circumstància que va fer retornar el Pla Parcial per la correcció pertinent.

Però la comissió Insular d'Urbanisme -va continuar explicant Oliver- va denegar la sol·licitud el febrer del 85 per no complir la Llei de Gestió Urbanística pel que fa als equipaments de cessió obligatòria gratuïta, enumerant a més una sèrie de deficiències per subsanar. Un altre cop, una nova legislació, aquesta vegada la Llei del Sòl del 92 es creuava amb el projecte, i això implicava una nova redacció del Pla a criteri del CIM. Finalment el Pla Parcial ha tornat ser presentat davant l'Ajuntament, adaptat a la Llei del Sòl i subsanades les deficiències indicades pel

CIM. Així ho entén -va acabar el batle- l'equip de govern municipal, que l'ha aprovat de forma inicial".

Després d'aquesta informació s'ha de dir que Tollerlic és una zona no afectada per la LEN, que en el terme de llucmajorer protegeix altres terrenys com Bellavista i Capcorb Nou, que gaudien d'un altre Pla Parcial Urbanitzable. Tollerlic, l'empresa promotora del qual és "ASISA", contempla la construcció de vivendes d'una a dues plantes per a un màxim de 4.800 habitants, en cas que tots els solars fossin edificats de dues plantes, tot i que una previsió raonada apunta al fet que aquesta nova urbanització allotjarà un màxim de 3.000 persones. ♦

Creació del patronat de la residència per a persones majors

Arnau Tomàs.-

- La principal funció del Patronat estarà en la gestió econòmica de la Residència, per tal que tots els ciutadans de Lluçmajor, igual que els allotjats a la Residència, sàpiguen què costa el manteniment i en què s'inverteix cada pesseta. S'ha de tenir en compte que fins a la data, el cost d'aquesta instal·lació social es diluïa dins dels pressuposts generals de l'Ajuntament, mentre que amb la fundació del Patronat com a ens autònom, aquest disposarà del seu propi pressupost, evidentment sufragat pel Consistori i amb la comptabilitat pròpia.

El Consell d'Administració del Patronat vendrà integrat per representants de tots els grups municipals, així com per membres de "Sa Nostra", "La Caixa" i les Germanes Missioneres dels Sagrats Cors, que són les que, juntament amb el personal contractat per l'Ajuntament, han atès als ancians de la Residència des dels inicis. Amb l'entrada en el Patronat de "Sa Nostra" i de "La Caixa", l'equip de govern municipal diu que no pretén, en cap moment, com així consta als estatuts, que aquestes entitats bancàries hagin d'efectuar cap aportació econòmica, sinó tot simplement assessorar en la que és la seva principal funció: la gestió econòmica.

Un altre aspecte que ha impulsat l'equip de govern municipal a la creació de l'esmentat Patronat, és la possibilitat que les donacions que es realitzin per a aquesta institució siguin íntegrament absorbides per la mateixa, per la qual cosa el Patronat administrerà d'igual manera tots els bens que li arribin en donació o en cessió, i vetllarà tant per a aquelles persones majors sense recursos econòmics que puguin accedir a la Residència sense pagar res, com per a aquelles altres que tot i que disposin de pocs ingressos **DISPOSIN DE PATRIMONI** i cooperin en el pagament de les despeses que cada un dels residents origina, tenint en compte que cada resident costa 8.000 pessetes mensuals al municipi de Lluçmajor.

El Patronat, a més a més, podrà gestionar a petició de la persona resident, tots els seus bens i en aquest apartat cobraran especial protagonisme els membre delegats de "Sa Nostra" i de "La Caixa", dues entitats bancàries sense ànim lucratiu.

A la Residència hi ha actualment devers 50 persones residents i el 1996 es va disposar d'un pressupost total de 43 milions de pessetes. ♦

Estrena de "Diessel", un migmetratge de Jaume Salvà

C.Julià

El passat 31 de gener es va estrenar a l'Auditori de Felanitx "Diessel", la darrera pel·lícula de Jaume Salvà i Lara. Es tracta d'una pel·lícula en format súper 8, té una durada de 31 minuts i està feta en clau d'humor negre. Segons l'autor és una història que compromet més i té més pretensions que el curtmetratge anterior "Homo homini lupus", estrenada el 1994.

Són sis o set persones a nivell insular, que es dediquen a gravar metratges en format súper 8. Es veuen obligats a comanar les pel·lícules a Londres i les envien a revelar a Berlín, després les munten ells mateixos.

Jaume Salvà és el director i a més també té un paper a la pel·lícula. Les escenes on surt ell han estat filmades per Gabriel Mayans, amb qui manté una estreta col·laboració; aquest felanitxer és un veterà que ja ha gravat 64 pel·lícules en format súper 8.

A més dels protagonistes principals: Miquel Àngel Juan (Diessel), Llibertat Bové (Paula) i Maikel (Inspector Sagrera) hi participen onze actors més.

En Jaume està content amb aquesta producció i amb la reacció de la gent, tant a la preestrena als cinemes Renoir com a l'Auditori de Felanitx, sempre a la pantalla grossa.

Mentrestant enllesteix un altre guió i té un altre projecte, de més de mitja hora cada un. Seran dos migmetratges ambiciosos, propis de l'enginy i de la tenacitat d'en Jaume.

XII Trobada de Confraries de Setmana Santa a Lluçmajor

El dia 23 de febrer se celebrarà a Lluçmajor la XII Trobada de Confraries de Setmana Santa de Mallorca, i els actes programats per a aquest dia són els següents:

A les 9'45 h. ponència de Mn.Baltasar Coll a l'Església de Sant Bonaventura.

A les 11'15 h. A la Galeria "Bon Art" visita a l'exposició que els pintors llucmajorers dediquen al tema de la "Setmana Santa".

A les 12 h. A l'Església de Sant Miquel, missa concelebrada presidida pel Sr. Bisbe de Mallorca. Hi intervindrà la coral "Amics de la Música".

A les 13'15 h. Inauguració de l'exposició de vestes i estendards de les confraries de Mallorca a l'Oratori de les Germanes de la Caritat. L'exposició es podrà visitar el dia 23 fins a les 21 h. i els dies 24 i 25 de les 17 a les 21 h.

A les 14'30 h. Dinar al Restaurant "Galdent".

Per a més informació telefonau al 660441 de 10 a 16 h.

Conèixer Mallorca a peu

Caminades fetes:

- 06-10-96 Voltants de Lluc (Camell i Cometa des morts)
- 27-10-96 S'Avenc de Coanegra (Orient-Santa Maria)
- 10-11-96 Es Cosconar (Lluc-Aubarca-Quarter Carabiners)
- 24-11-96 Camí Vell de Lluc a Pollença

Caminades a fer:

- 12-01-97 La Trapa (Andratx-La Trapa-Sant Elm)
- 26-01-97 Es Camí d'es Rost (Deià-Soller)
- 09-02-97 Colonia de Sant Pere-Ermita de Betlem
- 23-02-97 Sant Salvador i Puig de Santueri
- 09-03-97 Castell d'Alaró (Orient-Castell-Alaró)
- 23-03-97 Sa Comuna de Bunyola
- 06-04-97 Gràcia-Cura
- 20-04-97 Sa Talaia de la Victòria i Sa Penya Roja
- 04-05-97 Camí dels Cingles o dels Binis (Plat-Funicular-Monnàber)
- 18-05-97 Es Barranc de Biniarx (Embassament de Cúber-Fornalutx)
- 01-06-97 Sa Costera

Notes:

- Sortida: 08,45 Estàtua Rei Jaume III de Lluçmajor. 09,15 Escoles des Molinar de Palma.
- El desplaçament se farà amb autocar.
- Arribada: entre les 17,30 i les 18,30.
- Preu aproximat: 1.000 pts.
- Es prega confirmar l'assistència als telèfons: Jaume Julià: 24.44.72 i Maties Tomàs: 12.09.56 fins al dijous abans de l'excursió. ◆

Nota de la Redacció

A la secció "Mans a la feina" del mes passat, deia: 2- Maria Morell, 3- Catalina Vadell, i havia de dir: 2- Catalina Vadell i 3- Maria Vadell. ◆

Sa Llibreria

Llibres, contes,
jocs educatius,
material d'oficina

C/. Sa Font, 15 (Lluçmajor)

expert

ELÈCTRICA

Calafat

Sens dubte te convencerà

**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 (Llucmajor)

C/. Nou, 85 - Tel. 65 28 36 (Campos)

ESPORTS

SA PLAÇA

Pl. Espanya, 39 – Telf. 12 10 00
07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

CLÀSSICS • NOVETATS • IMPORTACIÓ

Teixits Llevant

Atenció Especial als Llucmajorers

Plaça Barcelona, 2 (zona Es Forti)
Tel.: 45 70 78 • PALMA

BARTOMEU JAUME NADAL, S.A.

Ronda Migjorn, s/n - Tels. 66 01 40 i 66 00 41

Sant Antoni i Sant Sebastià Foguerons a Lluçmajor

*Fogueró de l'Associació
de la III Edat.*

8

*Fogueró del Carreró
entre els Carrers Melià
i Sindicat, organitzat
per Pere Maimó
i els seus amics.*

Guillem Oliver
Fotos: C.Julià

Sants d'hivern, sants de fred. Què millor que enrevoltar-se a un fogueró i sopar de torrat? Certament poques coses ho poden superar. Ja m'ho deia el meu padrí: Per matar el fred han d'omplir la panxa; i l'han d'omplir de porquim i vinot, això té calories!

No n'hi ha cap de jove ni de la tercera edat que pensi amb la tensió sanguínia ni el colesterol, ni cap falta

que fa. A l'hora de passar-mos-ho bé no cal pensar en malalties ni quasi amb la senzillesa dels aliments sinó amb les persones que s'enrevolten a un mateix indret, amb una paraula, amb la companya, tan si som una dotzena com si som cent, si ens hem reunit per fer un poc de festa i bauxa, ben fet, que massa n'hi ha de baralles arreu del món.

Massa són les guerres, els morts, els patiments, l'angoixa que patim, el cor estret. I voltres me direu: I això a

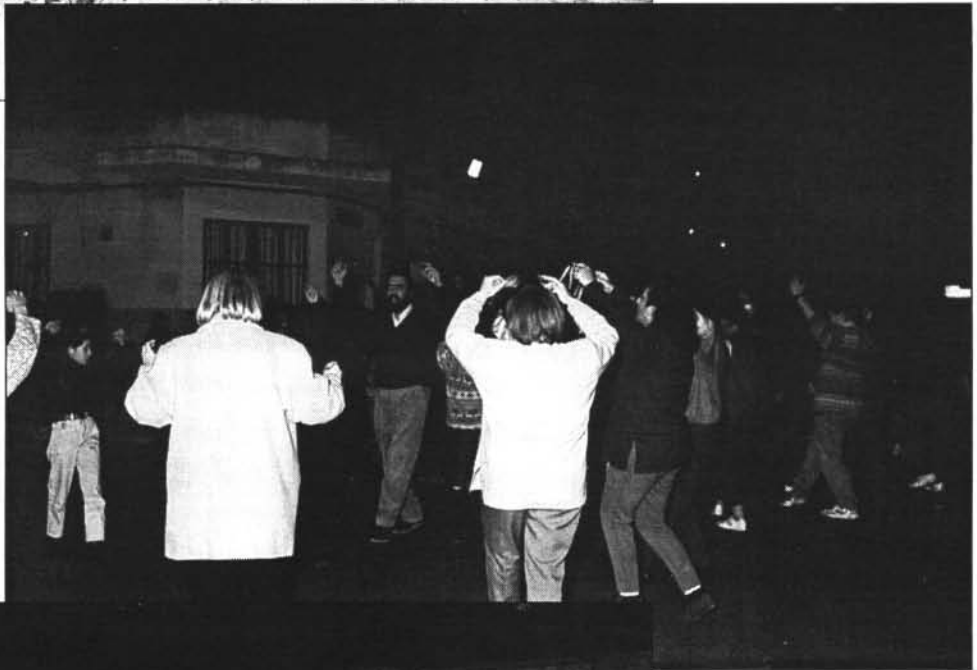
què vé ara? No parlàvem dels foguerons de Sant Antoni? I així és, idò mirau on m'ha anat al cap ara; i tot ha estat per realçar més la força que té un grup de persones unides. Els quatre veïnats, la gent del carrer, el barri. No deixem que res del món ens faci perdre aquestes petites reunions festoses, els nostres costums, les nostres tradicions, senzilles, això sí, però ben nostres i per això ja són molt importants.

I pensant en Tonis me'n record de

Fogueró organitzat pel Grup de Joves de la Parròquia de Sant Miquel.

Fogueró de Ses Forques organitzat pels "Músics i joves balladors". Va actuar per primera vegada el grup de música popular "Espirafoç".

Fogueró de Ses Forques.

mestre Antoni Saliner que deia que val més gastar-se els diners en caquets que en aspirines, i molta de raó que tenia! Salut tenguem i del demés ja ho veurem.

A Sant Antoni li hem de demanar molt, que per això són els sants perquè els demanem coses, moltes i bones, com aquell glosador:

Sant Antoni gloriós
dau-mos salut i humor,
alegria, pau, amor
per un món tan llastimós. ◆

Commemoració del 39è Aniversari del traspàs de la poetessa Maria Antònia Salvà de la Llapassa i Ripoll

Sebastià Cardell i Tomàs
Foto: C.Julià

Sota la presidència del Batle de Lluçmajor, Sr. Gaspar Oliver, i presents alguns Regidors, se celebrà a la Sala d'Actes de l'Ajuntament de la nostra ciutat l'esmentada commemoració.

Obert l'acte pel Sr. Batle, va fer ús de la paraula la Regidora de l'àrea de Cultura i després intervingué el conferenciant Joan Parets i Serra, documentalista musical, que desenvolupà el tema anunciat: **Maria Antònia Salvà: poemes musicats.**

Fou una xerrada-audició prou interessant. Ens digué que més de 36 compositors mallorquins, peninsulars i estrangers- sensibles a la bellesa que traspuen les composicions poètiques de l'autora Maria Antònia Salvà s'hi són entusiasmats i n'han musicades un gran nombre i per facilitar-ne l'estudi les va dividir en cinc blocs: *Natura, Personatges, Religió, Sentiments i Divertiments.*

Dins el primer bloc (Natura) hi encabí: El roser de Cura, Clavellet, Farigola, Primavera, Himne de la Coral Femenina de santa Cecília (PSF), Sol ixent, Nevada, La mar, Petxina, Cel d'horabaixa, etc. Dins el segon (Personatges): Rústica padrina, El cant del llaurador i d'altres. Al tercer bloc (Religió): Pujant a Gràcia, Cabell d'or, Himne de la coronació de la Mare de Déu de Cura, A la Mare de Déu de la Pau, A la Mare de Déu de Felanitx, Betlem, Goigs a sant Antoni, Goigs a santa Cànida, Oh Sant dolcíssim, Com vinya en primavera, etc. El quart (Sentiments) comprèn entre d'altres: Enigma, jo voldria, jo voldria, Plors, Pregà-

Joan Parets i Serra, autor de la conferència: "Maria Antònia Salvà: poemes musicats"

ria per la llengua i el cinquè (Divertiments): Cap o punta?, Cacaquets i avellanes, la nina de uè, etc.

Entre els compositors esmentà: El P.Joan Rubí, el P.Martorell, Massot, Salas, Capllonch, Ballester, Baltasar Samper, Mulet, Xamena, Maria del Mar Bonet, Camp i Coll, Bibiloni, Llongueres, Miquel Janer, Antoni Salvà, etc. i entre les corals que han estat els seus intèrprets: El blavets de Lluç, el Coro del convent, la Coral Femenina de Santa Cecília (PSF), L'harpa d'Inca, Brotet de romaní, la Coral de Lluçmajor, Sonadors de Lluçmajor, Coral Amics de la Música, a més de Maria del Mar Bonet, Toni Sampol, etc.

Vam poder escoltar poemes musicats amb veus enregistrades d'algunes corals i la interpretació que en fa dels seus Maria del M.Bonet i finalment li tocà el torn, dirigida pel Sr. Sebastià Julià, a la Coral Amics de la Música que interpretà les composicions següents: Pujant a Gràcia, música de Capllonch; Goigs a santa Cànida; Primavera, música d'Antoni Salvà i Pastor, amb acompanyament de piano i instruments de corda polsats per aprenents de músics joves, recitats amb fons musical i solista, i La nevada, a tres veus de Bibiloni.

Després el Sr. Batle donà per acabat l'acte i els assistents -creiem que sortiren molt satisfets de la commemoració- pogueren esser obsequiats, com és costum, amb una pulera publicació del número 9 de la col.lecció "Papers de l'Allapassa" que correspon a la conferència pronunciada el gener de 1996. ♦

10

**Servei de begudes
i menjars de qualitat
a bon preu**

Avda. Carles V
Tel. 66 11 17

S'Arenal

Monument als trencadors de marès

Tomeu Sbert

Els trencadors de marès foren els primers pobladors d'aquest ample nucli turístic conegut des de començaments de segle amb el nom de s'Arenal. Ara es vol erigir un monument en memòria seva, tot i que encara no se sap quina en serà la ubicació, però si que es coneix la voluntat ferma d'inaugurar-se dins aquesta legislatura segons paraules del batle Gaspar Oliver. El monument en qüestió compta amb el suport de l'Ajuntament de Lluçmajor i, possiblement, amb altres ajudes. La idea és bona i, sobretot justa. El que és important, és aquesta iniciativa.

S'Arenal, oh! s'Arenal
D'humil lloc de trencadors,
garriguers o caçadors
de jurats o pescadors,
aires té de capital.

Els trencadors, com diu la glosa, foren pioners. Vengueren de Lluçmajor, d'es Coll i d'altres indrets i avui queden encara persones que dedicaren quasi tota la seva vida a aquesta tasca tan feixuga.

Enguany, a la Mostra Lluçmajorera, la revista "S'Unió de s'Arenal" va muntar al seu stand un molí de treure marès. Allà es trobava en Tià Vallespir i mentrestant es varen aturar les autoritats. En aquell moment la idea de perpetuar la memòria dels trencadors va prendre forma.

Als trencadors de marès
s'Arenal guarda una estima,
record noblement encès.
Els no vingueren pel clima
i, de turisme, res de res...

Passà aquella etapa antiga
de praderes i garriga
i sorgí una indústria d'or.
Finestra noble i amiga
a tot el món, d'un bon cor.

Retorna el "Premi extraordinari S'Arenal"

Fa anys que es va instituir i es donava a una persona que per un o altre motiu hagués destacat en obres positives per la zona.

Reberen la distinció Sor Sebastiana Gelabert, Antoni Ferrer, Gabriel Ramon, Pere Canals, Antoni Galmés i Bartomeu Riera.

El premi consistia en un trofeu amb la figura de l'escaire i el tallant, dues eines cabdals dels trencadors de marès. Se'n feren sis però es varen acabar. Se n'encarregaren més, per part de l'Ajuntament, però la cosa va quedar interrompuda. Ara es desperta una altra vegada i enguany es donarà altre cop aquest premi. Votarà, ja s'està votant, el mateix poble mitjançant un cupó que inserta la revista "S'Unió de s'Arenal" i després el jurat emetrà el veredict.

Recital i certamen poètic

L'anyal recital poètic serà, enguany, el dia 5 d'abril a l'antiga Capella, recinte centenari des de l'any passat. Però enguany, aiximateix, es convoca per primera vegada un Certamen Poètic. Els treballadors hauran d'enviar-se a la Llibreria Roca de Lluçmajor i duen per títol "I Certamen Poètic s'Unió de s'Arenal". Els premis a concedir són tres i seran llibres.

El jurat estarà format per cinc persones que donaran una puntuació a cada poema. Donarem més informació al proper número d'aquesta revista.

Notícies breus

- La festa d'arribada dels Reis d'Orient va resultar molt lluïda, organitzada pels "Amics dels Reis d'Orient", a l'empar de la Parròquia.

- No hi ha notícies de la construcció anunciada d'un Institut de Secundària a la zona. Per què?

- Antoni Nieves López va fer la primera exposició de dibuixos a Palma, al "Garito Can Barbarà".

- A l'edat de 31 anys ens deixà per sempre Antoni Martí Cerdà (del Restaurant Jamaica). Que descansi en pau.

- Un grup de l'Associació de Persones Majors de s'Arenal va visitar la residència de Lluçmajor, al carrer de sa Font.

- L'equip de bàsquet Hidrobox s'Arenal, de II Divisió es desinfla mentre que la UD Arenal de futbol, Preferent, continua lluitant per aconseguir arribar a la lligueta d'ascens.

- Castaño, amb 11 gols, és el màxim realitzador de la UD Arenal. Es tracta d'un jugador a qui es pot augurar un brillant futur. ♦

Castaño, goleador de la UD Arenal

Quatre mots

El cavall de Jona Oliver, Campió de Campions

Catalina Font
Coloma Julià

**Des de quan tens cavalls de carre-
res de trot?**

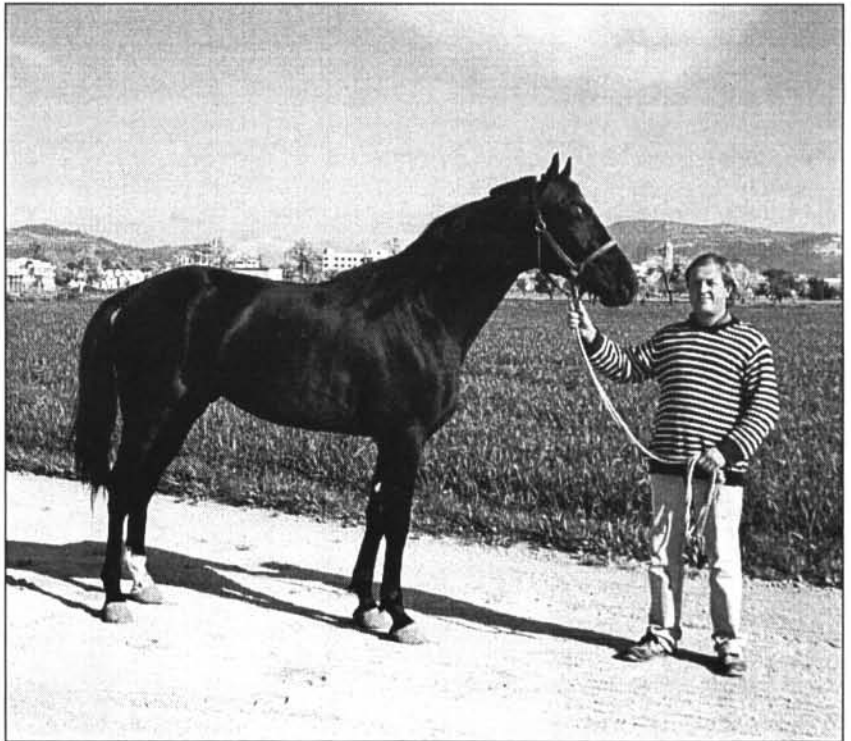
Fa vuit anys vaig comprar una egua per montura i després vaig tenir ganes de fer-la córrer. Va ser boneta i fa tres anys que va fer un poltre, n'Alex Kid, que va sortir molt bo. Fa un any que corre a trot enganxat, té el cor molt fort i no es cansa mai. Ha estat comparat amb n'Indurain, per la potència i la força.

Quants premis ha guanyat n'Alex Kid?

Enguany té el rècord de primers premis, té una vintena de premis entre Palma, Manacor, Muro i Lluçmajor. També ha aconseguit el rècord de 2.700 m. estatal. Ha arribat a 1,20 de velocitat. També ha obtingut el premi Campió de Campions.

Quins entrenaments requereix un campió com aquest?

Duu molta feina. L'has d'entrenar cada dia una hora. El duc dues vegades per setmana a Son Pardo perquè la pista és molt més grossa. Menja de 10 a 12 quilos de civada, a més de palla. Amb aquesta dieta està molt fort per córrer i quan ha de fer carreres

importantes li don vitamines especials per aguantar millor la tasca que realitza.

Quines perspectives de futur pronostiques al teu cavall?

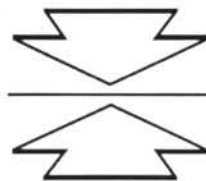
La meva fita és anar a França, no

per guanyar, només per competir, que ja és molt. França representa l'èlit.

Enguany hi ha un premi al criador, és la primera vegada que es fa. Tendrà lloc a finals de març a les pistes de Son Pardo i a Manacor. ◆

**CENTRE RECONeixEMENT
MÈDIC - PSICOLÒGIC**

Antoni Isern Oliver

METGE OCULISTA

Dra. Núria Busquets

(EQUIP CLINICA JUANEDA)

CERTIFICATS MÈDICS
PER AL PERMÍS DE
CONDUIR I D'ARMES

OBERT ELS DILLUNS
de 17 a 19'30 hs.

C/ Antoni Garcias 1-A
Tel. 66 22 82 (Lluçmajor)

CITA PREVIA
Tel. 66 22 82 - 28 94 58

Rocky Horror, mon amour

Ramon Tous

De Broadway al Recreatiu

Després d'una llarga espera suportada impacientment per centenars de fans, **The Rocky Horror picture show** arriba a les pantalles llucmajoreres. Es tracta d'una autèntica primícia per al cel·luloide mallorquí que acull a la fi la terrorífica obra mestra després de triomfar per les cartelleres de tot el món que han lluit, orgullosos, els exitosos noms de Richard O'Brien, Tim Curry i Susan Sarandon a la marquesina.

Ara arriba l'espectacle al Cinema Recreatiu la nit de divendres 7 i dissabte 8 de febrer de 1997 amb un seguit de promeses i sorpreses difícils d'oblidar per als incorregibles noctàmbuls llucmajorers que no es voldran perdre aquesta oportunitat única. La perla indiscutible de la programació de febrer del Recreatiu significa més que transvestisme o transgressió. T'hi atreviràs?.

Rocky Horror picture show

La cinta, dirigida per Jim Sharman l'any 1975, ens transmet tot el dolç encant de la sèrie B i té tots els ingredients per esser una pel·lícula-fetix: musical, còmic i de terror. Es pot demanar res més?.

L'escenografia ens presenta uns ambients molt suggeridors amb coreografies entre baguls i cementeris, aparells de fer por de la Senyorita Pepis i la màgia del precursor de les Drag Queen destil·lant humor i reivindicació, en una paraula, provocació.

La trama ens condueix per un món de noces kitsch, fotògrafs quasimodos, nits de tempesta, llamp d'estudi cinematogràfic, ajudants geperuts, teranyines, epelmes, canelobres i laboratoris discotequers.

No podem perdre de vista tota la imatgeria del musical vivament representada a través de números musicals de gran impacte, escenes de co-ristes o passis de claqué.

Menció a part mereix el vestuari i l'estilisme amb un lipstick generós i omnipresent, roba interior de fantasia, accessoris de cuir, batins *deshabillé* i maquillatges *ad hoc*.

La fauna és variada i pot acontentar des dels nostàlgics dels Bee Gees o de *Fiebre*, als entusiastes dels Hells Angels, o els incondicionals de les Drag Queen... però està especialment indicat per als amants del kitsch.

El kitsch està genuïnament representat fins i tot en el llenguatge narratiu del film: la successió d'escenes musicals, les cortinetes de canvi d'imatge, el recurs d'un personatge narrador, les escenes diferents unides per la mateixa peça musical, els crè-

dits llarguíssims, la interpretació histriònica, les inconfundibles lletres sangonoses... en fi, un regal per als sentits.

El fenomen

La rochymania neix dia 16 de juny de 1973 al Royal Court Theatre de Londres, on té lloc la primera representació d'aquest musical eclèctic i esborrat, escrit i compost per Richard O'Brien, que aviat capta milers d'adeptes a tot el món sota el nom de The Rocky Horror Show. La popularitat i l'èxit es converteixen aviat en una cèl·lula primigènia de la pel·lícula de culte per excel·lència amb un poderós club de fans, actiu i organitzat, que ha mantingut la llavor de la rochymania ben activa fins a l'actualitat.

L'obra teatral, protagonitzada per Tim Curry i el mateix Richard O'Brien, és tan ben acceptada des d'un primer moment perquè és concebuda com un espectacle interactiu on el públic intervé vivament i esdevé l'autèntic protagonista, enfront d'uns personatges absurds, un argument impossible i una posada en escena d'un mal gust gairebé ofensiu.

Després d'uns mesos de representacions a Broadway, la passa següent és, naturalment, arribar al cinema. Només així podia esser plenament reconegut el valor i interès d'aquesta obra excessiva i inclassificable. La pel·lícula es roda en només sis setmanes a Berkshire conservant els elements i l'esperit originals, i es projecta per primera vegada l'any 1975, dirigida per Jim Sharman -també en va esser el director teatral- i protagonitzada per Susan Sarandon, Barry Bostwick i els mateixos Tim Curry i Richard O'Brien.

L'estrena del film és un fracàs de taquilla però el camí traçat ja és imparable. Una cinta tan

original, orgiàstica, esperpèntica i hiperkitsch es veu ràpidament condemnada a l'adició perpètua d'un públic entusiasta i entusiasmat.

Vint-i-tres anys després del naixement d'aquest singular fenomen, la rockymania continua amb energia als escenaris d'Àustràlia, Japó, Alemanya, Àustria, Noruega, Argentina, Catalunya... i a les cartelleres de tot el món. Només als Estats Units trobam 130 sales on s'exhibeix la pel·lícula amb l'atractiu del happening paral·lel dels espectadors que canten, criden, disparen amb pistoles de firta, es protegeixen divertits d'una pluja terrorífica i tiren arròs o confeti a propis i estranys per celebrar cada una de les noces del film.

Justificació estètica

Tans d'anys després de l'estrena, el fenomen Rocky Horror no només no perd força sinó que sembla amb més bona salut que mai. Ha sobreviscut diverses èpoques i diversos moments musicals -alguns de mot crítics- i s'enfronta al final del mil·lenni amb tota la ironia d'una rialla mo-feta i tota la seguretat que dóna el fet de retocar-se una mica les pólvores del nas.

Contràriament al que sol passar amb altres obres -literàries, cinematogràfiques o teatrals-, és precisament l'escenografia allò que es manté especialment viu i allò que atreu generacions d'addictes incondicionals. Ara més que mai és actual aquest espectacle de Drag Queens *avant la lettre* que fa que transvestits professionals o *amateurs*, simples *voyeurs* i fins i tot els funcionaris més impenitents desenterrin encantats les fascinants pipelles postisses, les provocatives calces de xarxa negra, els seductors guants fins a mig braç, les tones d'apreciats lluentons i els evocadors quilòmetres de marabú que tots hem somiat lluir.

El transvestisme -a mig camí en-

tre la penalització moral i la psiquiatria- exerceix sobre els humans una poderosa atracció. Aquesta desfressa grollera i provocativa ha alliberat des de sempre individualitats ofegades i descolorides en una societat anònima, avorrida i massa grisa per a un esperit inquiet.

Ara però, pren forma de revolució, una revolució amb sabates de plataforma, segura de si mateixa i amb el logo inconfusible d'uns provocatius llavis en *rouge*. Efectivament, el futur era rosa.

Qui és qui al Rocky Horror picture show

Richard O'Brien: Geni absolut a qui devem aquesta estranya criatura intergalàctica. Escriptor, compositor, lletrista i intèrpret de la versió teatral i cinematogràfica.

Riff Raff: Estèticament inspirat en els primers nosferatu expressionistes, és un ambigu criat interpretat per Richard O'Brien.

Doctor Frank-n-Furter (Tim Curry): L'esborrajat transvestit d'apetències sexuals insaciabls. La

davallada en ascensor cantant *Sweet transvestite* és el moment estel·lar de la seva actuació. No se'n pot passar per alt cap detall de la indumentària.

Janet Weiss (Susan Sarandon): Poc es podria imaginar aquesta jove protagonista de comèdia musical que acabaria guanyant un Òscar i dedicant-se plenament als drames més seriosos. Aquí representa Janet, una joveneta tímida i inexperta però prou viciosa per fer d'ella un personatge dolcíssim. Guapíssima en la més poc afavoridora roba interior de Playtex.

Brad Majors (Barry Bostwick): Promès de Janet. Entabanat i ullerotes. Aviat oblidarà les seves conviccions conservadores a mans del doctor Frank-n-Furter, sempre disposat a col·laborar en el Pla d'Actuació Sexual Permanent.

El narrador i criminòleg:

Narrador extern a l'acció que condueix i analitza la trama amb la flegma i l'humor típicament britànics.

Doctor Scott: Científic adversari del doctor Frank-n-Furter. Aquest personatge introdueix una altre element típic del gènere: la deformació física.

Magenta: Inspirada estèticament en la nòvia de Frankenstein, és la germana de Riff Raff. Introdueix un altre element escabros: l'incest.

Columbia: Animadora i vedette molt imitada pels fans. Introdueix un element de culte: el claqué.

Rocky Horror: Monstrenco ié-ié i cenyidet digne de les gales de l'Oberbayern de s'Arenal. Massa roset, massa capollet, massa gígolo de platja. És segurament la desfressa més fàcil però també la més meritòria.

Sal Piro: Indiscutible rècord Guinness per haver assitit a més de 1.500 representacions cinematogràfiques del Rocky. President Mundial del Club de Fans. Curiositat paranoica.

Narcís Comadira: Primer traductor al català del Rocky. Nota eru-

La Palmera

Histodiador Terrasa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 - LLUCMAJOR

dita.

Ventura Pons: Director de la primera versió en català de l'obra teatral estrenada al teatre Romea fa vint anys. Síntoma de normalitat nacional.

Performance

Aquesta és precisament la gràcia de l'invent. Paral·lelament a l'evolució dels fets sobre l'escenari o la pantalla, la platea esclata de vitalitat. Tot hi és permès en un ritual sagrat que es repeteix a cada representació embolcallat per la màgia còmplice de la nit.

La desfressa és el primer element important i compleix un doble objectiu: ambientar i alliberar. L'estètica és prou àmplia perquè cada un hi trobi el *look* més adequat a la seva personalitat.

Versió terrorífica: De fet es tracta d'una cinta de por i, per tant, aquesta ambientació és adequada. Monstres, personatges sinestres, aparells estrafolaris i xiripitiflàutics, maquillatges terrorífics, pentinats malignes, teranyines, pòcimes i qualsevol accessori realment horrorós.

Versió Drag Queen: Desfressa per excel·lència molt d'acord amb

l'estètica de la pel·lícula i que et permetrà deixar volar la teva imaginació. Malles, corsés, calces de xarxa, sabates de plataforma, guants de setí, pentinats escarpits, roba interior de randa negra, joguines sado, maquillatge disco, tatoos...the sky is the limit!.

Versió nohanromputunplat: Si encara no estàs preparat per a emocions tan fortes, et pots estrenar amb un desfrès discret de Janet o Brad. Per al de Janet podeu regirar els armaris per a recrear el més pur estil anys setanta o, simplement, passejar en roba interior anafrodísaca de merceria. Per a la desfressa de Brad és imprescindible una americana entallada evasé, uns calçons paquiderms, una camisa de solapes generoses i fer cara de bon al·lot darrera unes impressionants ulleres de conxa d'estil Superman.

Versió Monstre: És efectivament el desfrès més difícil per mor de les dates i les dificultats de climatització del Cinema Recreatiu. Així i tot, si algú s'hi anima només necessita un esquit de lamé i una capeta daurada d'estil *Master de l'Universo*.

Un cop instal·lats a les butaques,

necessitareu encara tota casta d'accessoris imprescindibles per a la celebració:

Confeti o arròs: Per celebrar els casaments amb l'alegria que és messter, en haver-hi casori -Brad i Janet o Frank i Rocky- pluja de confeti i algun crit racial -*Que se besen, Vivan los novios, La corbata, la corbata, Olé, etc.*-

Diari: Imprescindible per protegir-se de la pluja que insistentment desllueix les representacions arreu del món.

Matraques: Per animar les mamballetes dels transilvanians i contribuir al xivarri general quan ja no pugueu cridar.

Espanta-sogres: Molt més elegant per fer jutipiris que treure la llengua.

Mocador de paper: Entrenyable accessori per acomiadar els personatges en cada mutis.

Pistola de fireta: A la fi un film realment interactiu. Ajudau els transilvanians a acabar amb els enemics o contribuïu a pal·liar els efectes de la sequera.

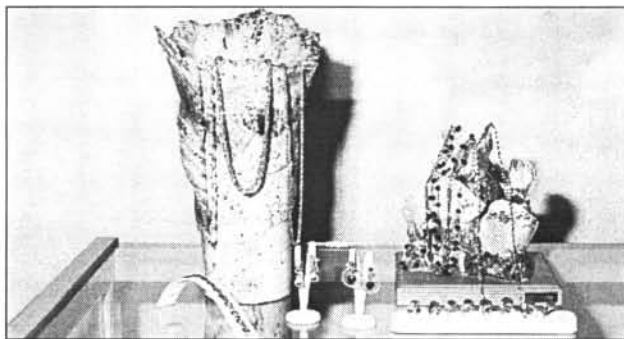
Enjoy it, darling! ♦

JOIERIA I RELLOTGERIA

14 de febrer
SANT VALENTÍ

Recordau els nostres
millors preus
i el nostre disseny

Plaça Espanya, n. 24 - Tel: 66 16 02 (Lluçmajor)
C/. Ramon Llull, 42 - Tel. 54 19 65 (Sa Pobla)

Cartes

Adéu Nuri

Francesca Noguera Vidal

No mereixes que el teu comiat passi desapercebut, fa molts anys que has treballat pel nostre poble, has estat una gran innovadora en l'educació infantil a Lluçmajor.

Has lluitat per tal que tots i cada un dels infants que han passat per les teves mans rebessin una educació com cal, no has deixat sota cap concepte que aquesta etapa 0-3 fos insignificant, amb el teu esforç has sabut educar de manera lliberal, oberta, amb uns sense fins d'estímuls, has posat en pràctica tots els coneixements i projectes que sabies, has volgut donar entendre a tots, campanyes de feina, pares i mares, i als responsables de l'escola, la importància i la qualitat a l'educació a aquestes edats.

De l'equip educatiu de l'escola "Fada Morgana" tu ets la més veterana, i l'escola va tenir una gran sort d'inaugurar-se amb una gran professional, just incorporar-te el poble va començar a veure situacions que mai no s'havien vist i les sortides a passejar amb la cordeta, quina satisfacció quan ens veien: "són la nova generació".

Les excursions amb autocar, a llocs sempre molt pensats, perquè els infants tornin a casa plens de noves sensacions i vivències! Les reunions amb els pares i mares, les diapositives, els vídeos, amb tot això estaves convençuda de convèncer famílies, la tasca de les quals no es limitava a acompanyar i a recollir els infants.

Les festes de l'escola: la castanyada, com viuen els nins i nines, l'arribada de la tardor amb na Maria Castanya, el dia de Sant Jordi, record el teu entusiasme repartint contes als nins, qualsevol data relacionada amb l'educació era bona per organitzar bulla a l'escola, el dia de Sant Antoni, etc. etc...

Els plafons de fotografies que cada trimestre els pares i mares poden veure a les parets del corredor, explicant com es treballen les activitats amb els infants i la importància d'aquestes, ben alerta anaves a no deixar algun nin sense fotografiar. Volies que tots fossin protagonistes; els diaris que porten els infants a casa, perquè les famílies tinguin coneixement de tot el més essencial: menjades, hores de descans, en una paraula, qualsevol anècdota quedava reflectida per tal que els pares po-

guessin tenir-la i guardar-la com un tresor.

Record de manera especial les primeres colònies que juntes vàrem organitzar, moltes hores de feina per tenir ben plenes totes les hores del dia i perquè sortís com havíem planejat; aquí els pares i mares jugaven el paper més important i des d'aquestes planes segur que t'alegraràs si els felicit, sobretot per la confiança que varen depositar en nosaltres. Realment varen ser un èxit, prova d'això s'han seguit fent altres anys. Tot el que he escrit i les coses que podria escriure aquests moments crec que ni jo ni els que realment et coneixen podrem oblidar mai.

Has demostrat ser la millor professional i ben cert que puc dir que la teva és una gran vocació, mai no t'ha importat robar hores a la teva família per seguir investigant i adquirir nous coneixements sobre la teva feina a través de

cursos, jornades, escoles d'estiu, reunions, etc. Tot el que et proposes ho aconseguixes amb el teu esforç, decidires ser mestra i ho ets, sense deixar la feina i amb els fills ben petits. T'admir, Nuri!

Com a companya de feina, com a amiga, és el mínim que puc fer, perquè el poble s'adoni de qui és na Nuri i com és. També vull donar-te les gràcies pel suport que sempre he trobat al teu costat, són quasi dotze anys de treballar juntes, record quan jo vaig començar a l'escola, era la meva primera experiència laboral, en canvi tu ja sabies ben bé de què anaves, per tant, també he d'agrair-te la gran ajuda que vaig rebre, els llibres ensenyen però treballar al costat d'una persona capaç d'ajudar, de compartir, de saber fer crítiques als moments adequats i, sobretot, de saber transmetre aquesta necessitat de treballar perquè els infants ho mereixen tot, és el que a mi em queda del teu pas per l'escola.

Ha arribat l'hora de dir-te adéu, ho faig orgullosa, perquè estic convençuda que has donat una gran passa. Segur que aquesta nova experiència et serà bona. Des d'aquí rep el meu suport i coratge.

També et dic adéu, trista, perquè saps ben cert que et trobaré a faltar, ja no sentirem dir als nins: Nuri, Nuri!

Però quan jo torni a començar m'inventaré un conte, on na Nuri serà la protagonista i els diré a tots els nins com na Nuri els estimava.

Fins sempre ♦

1997

Francesc Garcias

Una vegada més, hem començat un any nou, deixant enrera un any molt complet i complex políticament parlant. Com qualsevol ciutadà, també tenc els meus desitjos per aquest any que ara comença, i m'agradaria que les coses canviassin sensiblement.

A l'any nou, aquest tan esperat 1997, li demanaria molta de tranquil·litat política, i sobretot que hi hagi governabilitat. Segurament no som l'únic ciutadà que està cansat de tanta corrupció, de tanta d'hipocresia per part d'alguns polítics.

El Partit Popular a les Illes Balears ens està donant un exemple de com es resolen aquests problemes de corrupció. Segons ells, s'ha d'esperar que la Justícia es pronuncii, recorden que tot ciutadà és innocent fins que es mostri el contrari. Jo també estic totalment d'acord amb ells, ja que

aquest és un dret constitucional de qualsevol ciutadà. Però, vull que la gent faci memòria, i recordaran que no fa tant de temps que varen esser ells (PP), els qui varen implantar tot el contrari, en aquells moments tot sospitosos era culpable si no podia demostrar la seva innocència.

Les coses canvien molt quan són els altres o ells mateixos, els qui estan implicats, o millor dit sospitosos de cometre actes que no són del tot lícits.

Una pràctica molt estesa en els darrers governs de la Comunitat autònoma, era donar la culpa, de tot el que no agradava a la societat, al govern central, i a la vegada al Partit socialista. Però les coses han canviat sensiblement, des de les darreres eleccions generals, guanyades pel PP, el Govern Balear ja no té "l'ogro" de Madrid, ara té els seus companys, i segons els d'aquí ara tot seran flors, però les flors hem de pagar més per viatjar en avió, mitjà de transport quasi imprescindible per als ciutadans de les Illes Balears.

El PP a nivell de l'Estat no és cap novetat en la manera de governar, els ciutadans de les Balears sabem ben bé quines són les maneres d'actuar del PP, per més que ho intentin no ens faran passar pel "túnel". La societat de Balears és prou intel·ligent per adonar-se de totes aquestes coses, i el polític de torn no ha de creure que la gent és idiota, ja que els polítics estan en el poder per representar als ciutadans, que són els qui els donen el suport amb el seu vot. ♦

Carta als Reis d'Orient

F. Terrada

- Em sent ben orgullosa que les Majestats, els Reis d'Orient, com en anys anteriors, també enguany han tengut la delicadesa de venir a la nostra ciutat, portant esplèndids regals per a tots els nins i nines.

Com era d'esperar, els Reis varen ser rebuts amb coets, bengales, crits juvenils, aplaudiments... i per les nostres autoritats, entre elles, el Sr. Batle, Gaspar Oliver, el qual va parlar personalment amb ells.

Acabada la cerimònia que va tenir lloc a la sala d'Actes de l'Ajuntament, els Reis varen sortir al balcó per saludar els nins i nines que els esperaven a Plaça i en el seu discurs, el "negret" Rei Baltasar es va equivocar en nomenar el port en el qual desembarcaren, que no va ser el de s'Arenal, sinó que va ser el de s'Estanyol.

Ja supòs que no ho va dir amb mala intenció ni amb fi

SEMAR

Industries Semar, s.a

C/. Tòmas Moserrol, 6 - 8
Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

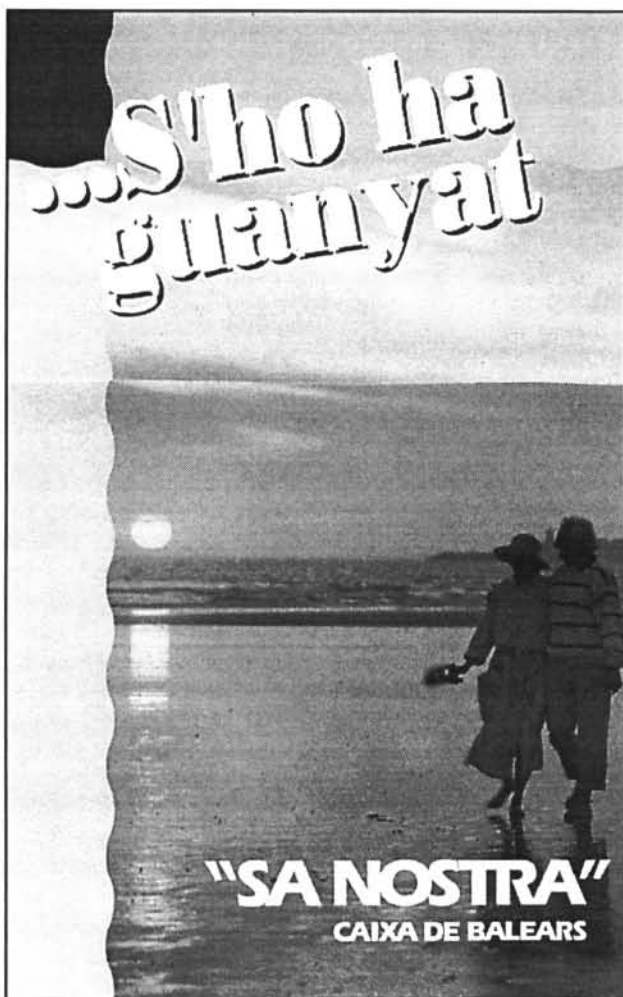
DISTRIBUCIONES

La Sirena, S.A.

- Embotits
- Cuixols
- Formatges

Avda. Carles V, s/n Tel. 66 23 11 (Llucmajor)

de menysprear s'Estanyol, però amb aquesta carta, el que intent és dir a tots els nins i nines d'aquesta ciutat que els Reis d'Orient, amb les barques replenes de joguets varen desembarcar al port de l'esmentat llogaret i que després, muntants sobre els seus esplèndids cavalls juntament amb les carrosses i camions plens de joguets varen arribar a Lluçmajor.

I això és tan cert, com ho és que en desembarcar, alguns patges en comprovar la netedat i com era de cristal.lina l'aigua marítima del nostre Port de s'Estanyol, varen tenir l'ocurrència de banyar-s'hi tot i que fos el vespre i davant la sorpresa dels que els esperaven, entre ells el president Antoni Ginard.

Que quedi aclarit, idò que els Reis varen desembarcar al port de s'Estanyol i no al de s'Arenal tal i com ho va manifestar equivocadament el "negret" rei Baltasar.

Entenem la confusió, però vull deixar clar que s'Estanyol té un bell Port que no mereix ser despreciat tot i el nostre Batle i el seu amic Ginard actuïn i demostrin ser contraris al mateix i el vulguin ampliar tal i com ho va anunciar indirectament el "negret" Baltasar, el qual sembla que havia rebut notícies d'algú sobre els mals temporals que davant els jutjats civils i penals de Ciutat vénen assotant la pretesa ampliació.

Esperant continuar amb la confiança dels Reis d'Orient malgrat aquesta carta i que no oblidin que algun dels seus patges va nedar en les aigües del Port de s'Estanyol, us saluda una humil servidora. ♦

Sobre els fets esdevinguts al cementiri de Lluçmajor

Aclariment

Joan Clar Coll.-

- A les 11,30 del matí de dilluns havia de ser conduït al cementiri de Lluçmajor, el cos de D. Catalina Crespí Cantalops, difunta i despositada al cementiri de Palma. Fou transportat en un cotxe fúnebre de la Companyia Finisterre, de la qual era assegurada.

Un cop a Lluçmajor, es va deixar al depòsit de cadàvers, no en el nínxol. L'encarregat del cementiri, Joan Lascolas Munar i un familiar s'adonaren que no era el cadàver que corresponia a aquest horari.

Es tractava del cos de D. Antònia Mulet Mas, de 88 anys, cos que havia de ser traslladat a les 15 hores pel servei municipal de Lluçmajor, per la qual cosa des d'aquí es demanen disculpes a Joan Lascolas i a l'Ajuntament de Lluçmajor. El retorn a Palma del cos de D. Antònia Mulet es va realitzar amb el cotxe fúnebre de l'Ajuntament de Lluçmajor i es va col·locar a la cambra frigorífica d'on no havia d'haver sortit fins a les 15 h. De retorn a Lluçmajor es va transportar el cadàver de l'autèntica C. Crespí, a qui es va donar sepultura a les 15,45 h. i seguidament es va procedir a enterrar D. A. Mulet, la qual havia estat un altre cop traslladada a Lluçmajor ja amb la seva documentació.

L'errada que va donar lloc al malentès fou provocada al Cementiri municipal de Palma en entregar al conductor del cotxe fúnebre de la companyia Finisterre la documentació corresponent al cadàver de D.A.Mulet, quan li havien d'entregar la de D.C.Crespí. ♦

18

Viajes
Xaloki,s.a
G.A.T. 687

I ara també al SUPERMERCAT PROHENS de dilluns a divendres de les 17'30 a les 19'30 hores Tel. 12 01 64 • LLUCMAJOR

OFERTES ESPECIALS (9 Dies)

Cuba: _____ 76.500.-
Sto. Domingo: _____ 59.500.-
Mèxic: _____ 89.500.-

Avió + hotel + trasllats

**Creuer per Cuba
des de 139.900.-**

C/ Maria Antònia Saivà, 38
Tel. 44 22 50 • Fax. 44 11 10

S'ARENAL

Xerrades de cafè

Cases a foravila

Un que escoltava.-

- Ara, per fer una casa a foravila, serà mester, al manco, dues quarterades.

- Abans, que no era només una?

- Sí, la qual cosa vol dir que ho han doblat.

- No, encara és d'una quarterada, perquè tenc entès que només es parla de canviar la llei.

- Idò digues que d'aquí que l'hagin canviada, plouran llicències de finques d'una quarterada.

- A Lluçmajor, no tantes, perquè com que ja està tan ple de casetes, no en poden fer moltes més.

- T'ho creus? Encara queda molt de terreny rústic al nostre terme, que és el més gran de Mallorca...

- I el que té la terra més prima...

- Bé, si això ha de servir per salvar l'agricultura illenca...

- Aquest és un altre aspecte de la qüestió, ja que l'abandonament de les finques de foravila és perquè els joves en fuguen perquè els productes no són rendibles.

- Avui el materialisme ho domina tot.

- Però, com que el món fa moltes voltes, això no vol dir que el tema de foravila no sigui rendible qualque dia...

- De fet, les garroves van a bon preu i les ametles puguen.

- Molt a poc a poc...

- També hi ha una cosa que no compondrà aquesta llei de les dues quarterades, i és que diuen que els alemanys s'han abocat a comprar terrenys a Mallorca, i amb el temps no sabrem si som mallorquins o alemanys.

- Això tampoc no ajudarà a la normalització lingüística.

- A no ser que els alemanys tenguin més interès per aprendre el català que no els espanyols.

- Jo crec, de totes maneres, que és bo que posin moltes de traves a la construcció de cases a foravila, perquè així com anam, aviat a Mallorca no sabrem si estam en sòl rús-

tic o en carrers que toquen fins a la mar.

- De fet a Lluçmajor ja en tenim, que no sabem si són carrers o finques agrícoles.

- També hi ha un altre problema amb aquesta invasió de compradors alemanys, i és que ningú no els diu res, fan les façanes així com volen, al seu estil, i espenyen tot el caràcter mallorquí.

- Fins i tot n'hi ha que munten cases prefabricades, i en veus cada una que fa plorera.

- A més, que tenen un avantatge damunt les altres, que són tan bones de muntar com de desmuntar i burlen la vigilància de les autoritats.

- Quina vigilància? Però si no n'hi ha...

- Diuen que ara sí que els expedients d'infraccions urbanístiques són molts.

- Sí però, com sempre, se resolen amb una multeta i aquí no ha passat res. No en tomen cap, de casetes d'aquestes.

- I fan bé, que voldries que tomassin ca teva?

- Uep! Jo no en tenc cap...! ♦

Restaurant

Gran Via

Noces - Banquets - Comunion
i Bateigs

Informació: Tel. 66 03 17- LLUCMAJOR

Restaurant

"AL SEU GUST"

CHEF:
PEP MARTÍNEZ

LOCAL CLIMATITZAT

MENÚS DIARIS

TANCAT EL DIMARTS

C/. NICOLAU TABERNER, CANTONADA
PASSEIG JAUME III. TEL. 12 03 12

Mans a la feina

Els Reis

20

1- Miquel Barceló
 2- Andreea Puig
 3- Joan Vadell
 4- Joan Nadal

5- Jordi Font
 (Rei Baltasar)
 6- Angel Garrido
 7- Joan B. Garau
 8- Sebastià Escalas

9- Andreu Mas
 (Rei Gaspar)
 10- Andreu Mas Mora
 11- Miquel Pou
 12- Francesc Oliver

13- Francesc Clar
 (Rei Melcior)
 14- Andreu Salvà
 15- Sebastià Rubí
 16- Miquel Tomàs

Foto: Coloma Julià

De noms i de llocs

(XXXVIII)

Son Garcies de s'Aljub (III)

C.Calviño
F.Jaume
J.Jaume
A.M.Monserrat
F.Mut
Fotos: C.Julià

Per aquesta tercera entrevista sobre *Son Garcies* ens hem adreçat a l'amo en Miquel Juan i Ballester, nascut a s'Horta de Felanitx el dia 10 de setembre de 1913. D'ell podem dir que és un llucmajorer més per dues raons essencials, una per haver vingut fa molts d'anys a *Llucmajor* i l'altre perquè amb les xerrades que hem tingut amb ell ha demostrat estimar molt tot allò referent al nostre terme.

Quan anàreu a *Son Garcies*?

Nosaltres anàrem a *Son Garcies* l'any 1937 i hi estàrem fins l'any 1969. Amb l'amo en Mateu Torrens i Salvà hem estat com a germans. D'allà cap a *Cas Busso*, que són unes cinquanta quarterades, hi havia estat fins aquell any la meua

germana Catalina.

Què ens podríeu dir dels topònims de *Son Garcies*?

Ara, quan fa vint-i-set anys que ja no hi som, record, *es Sementer de sa Pleta, ets Hortals, s'Ametlerar, sa*

*Vinya, Can Borinó (v.Burinó), antigament conegut com a s'Hostal den Bouet (v.Boet), i s'Hostal de Cal Senyor Mateu, sa Tanca d'en Roig, on encara hi queden alguns ametllers de races antigues, Na Bòtila, aquest nom es dona a la costa i no sé si li ve d'un bòtil de botella o d'una ametla copa, avui repartida en unes quantes finques de distints propietaris: Na Bòtila d'en Gotleu, Na Bòtila de Na Francesca, Na Bòtila del Senyor Mateu, Can Coll, Ca sa Ciutadana... Després record: sa Tanca des Cavall, Sa Tanca de sa Bassa perquè hi ha una bassa natural que amb les pluges guanya terreny al sementer i en època de sequera queda molt reduïda. Cap a *Son Mir, sa Tanca des Pagès des Gomeles, Son Garcies d'en Pelat, sa Cisterneta*, en aquest tros hi ha una cisterna ben antiga. Alguns establiments de *Son Garcies* són: *Sa Tanca d'en Molinou, Cas Tauler, sa Tanca de sa Barraca d'en Culle- ra (v.Cuera), sa Tanca d'en Coll Llarg.**

De *Son Garcies* era *es Camp Pelat*, que són unes vuitanta quarterades, molts d'anys enrera devia haver

Boutique

C/. Impremta, nº 1 - (Pas d'en Quint)
Tel (971) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

CENTRE DE PREPARACIÓ AL PART

Catalina Serra Calafat
(Comare)

**També hi ha servei de
massatges terapèutics**

Cl. Rigo, 73 - Tel. 66 24 90

estat un sol sementer.

Sa Tanca de sa Vinya, esta tanca-da amb una paret que fa marjada i és ben antiga, la de baix és més nova i la feren d'esquena d'ase. Quan jo hi vaig anar, encara hi havia ceps, molt pocs i escampats, i uns quants d'albercoquers. Altres establits d'aquell indret són *Cas Ferrer*, *Cas Manescal*, *ses Tanques d'en Cotonet*, *ses Tanques de Mestre Joan Gran* i *ses Tanques des Capser*.

De qui era Son Garcies?

Record que el propietari de *Son Garcies* era de Ciutat i nomia Franc, a la seva mort, perquè no tenia hereus, la possessió va ser subhastada.

Me contava en Molinou, el qui tengué el banc, que *Son Garcies* havia estat subhastat i que va ser comprat pels "Tres Tomeus". Posteriorment de les tres parts es va quedar en dues l'amo en Tomeu Salvà de *Son Garcies* i quan feia dos anys de la compra, deia: "**Sempre el bigalot ens pagarà per les cames**", fent referència al deute de quatre mil duros que tenia per la compra dels terrenys subhastats que frenava el seu desenvolupament. Per cobrir-lo vengué la part que avui és d'en Jaume, de vuitanta quarterades, pel valor de la quantitat deguda. Més endavant és va canar i foren unes noranta-sis quarterades.

L'amo en Tomeu de *Son Garcies* tenia dins la seva part *es Sementer de sa Pleta*, *sa Tanca d'en Roig*, la part d'en Mateu i la de na Maria Magdalena. Els trossos que primer es varen vendre foren *sa Pleta* i *sa Tanca d'en Roig* que va esser, a la mort de l'amo en Tomeu, de la seva filla casada a Can Botilles.

Avui, la possessió que jo vaig conèixer, està molt trossejada i una bona part són tanquetes de ciutadans amb el seu "xalet" on venen a passar els dies de festes fugint de Ciutat.

Quina era la riquesa d'es Camp Pelat?

La riquesa des *Camp Pelat* eren les ametles. Les vuitanta quarterades d'es *Camp Pelat* han fet més ametles que cinc-centes dins Lluçmajor. Record que quan es va establir, pel poble circulava una dita que deia:

"Que és pesar de cor?"

Pesar de cor és tenir finques dins es Camp Pelat."

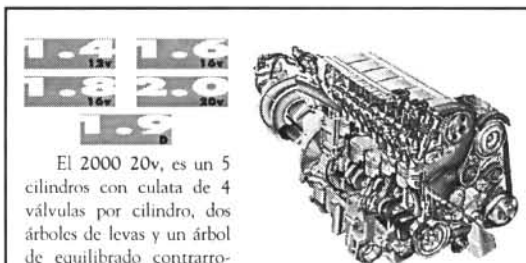
Ara, això, és mal de creure després d'haver donat tants i tants d'estòlics d'ametles als seus establidors però quan es va fer la parcel·lació era un lloc ben pelat, no hi havia res de res. Roques, cap, i terra, ben poca, aviat arribes al tapiot. Crec que això

va ser el millor pels arbres que sense problemes podien arrelar amb poc temps i donar fruit.

Els primers que compraren establits dins *es Camp Pelat* eren jornalers i sabaters que esperaven treure un sou en el moment de la jubilació. Els dies de festa feien una feinada: clots per sembrar els arbres dels quals treien les lloses de tapiot per tancar la finqueta, record que de lluny duien terra pel seus arbres joves i que no deixaven perdre ni una mica de fems de bístia, tot anava a l'ametlerar. Als redols que no podien esser llaurats amb la bístia ho eren a la mala amb l'aixada i els gavilans, es feien totes les llobades i, en els anys dels quals

vos parl, els ametlers no tenien gens de sec.

Hi ha dos trossos de vint horts, un era del Patró Seu, devora *Cas Ferrer*, que s'atracava molt a fer quaranta estòlics en aquells anys i l'altre, *Cas Coler*, que feia catorze quintars de bessó. Tot eren **verderetes, pou felanitxers i rogets**. "Es Coler estimava més aquesta finca que sa dona": Tenia una bona bístia i tots els seus fems hi anaven, quan acabava de lleurar a un lloc i encara no feia foseca hi anava a passar la rella per acabar el jornal. A la prova, aquelles ametllers donaven setze quilògrams de bessó per estòlic i molts d'anys passava els trenta-set estòlics.

El 2000 20v, es un 5 cilindros con culata de 4 válvulas por cilindro, dos árboles de levas y un árbol de equilibrado contrarrotante, dotado de gestión electrónica del encendido y de la inyección secuencial en fase Bosch Motronic M 2.10, que se sitúa en lo más alto de la gama. El variador de fase permite el mejor equilibrio entre potencia, par y emisiones, ofreciendo una maniobrabilidad y una flexibilidad de marcha excepcional.

El motor 1900 diesel, robusto y fiable, representa una síntesis equilibrada entre prestaciones y consumos realmente ajustados.

La mecánica del Fiat Bravo tiene como finalidad el máximo nivel de maniobrabilidad y seguridad dinámica. Suspensiones de ruedas independientes. Sistema de frenos de doble circuito cruzado con servofreno y regulador de frenado. El ABS, de serie en el Fiat Bravo

2.0 HGT, se ofrece como opcional en todas las versiones.

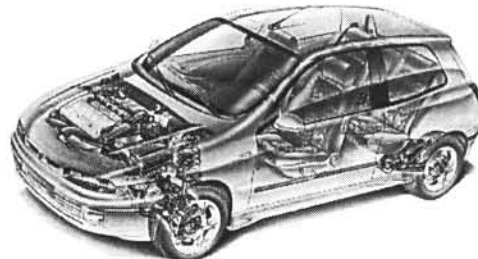
Dirección de cremallera en dos configuraciones distintas: dirección mecánica (en el Fiat Bravo 1.4 S) y dirección asistida con dos reglajes. Más ligera, cuyo objeto principal es el confort, en las motorizaciones 1.6 16v y 1.9 diesel y más sensible y deportiva en las motorizaciones 1.8 16v y 2.0 20v.

El volante y la instrumentación de neto carácter deportivo en el Bravo HGT.

Asiento trasero partido con barra anti-intrusión.

Tercera luz de freno de serie.

Llantas de aleación con neumáticos sobredimensionados + faldones laterales (HGT).

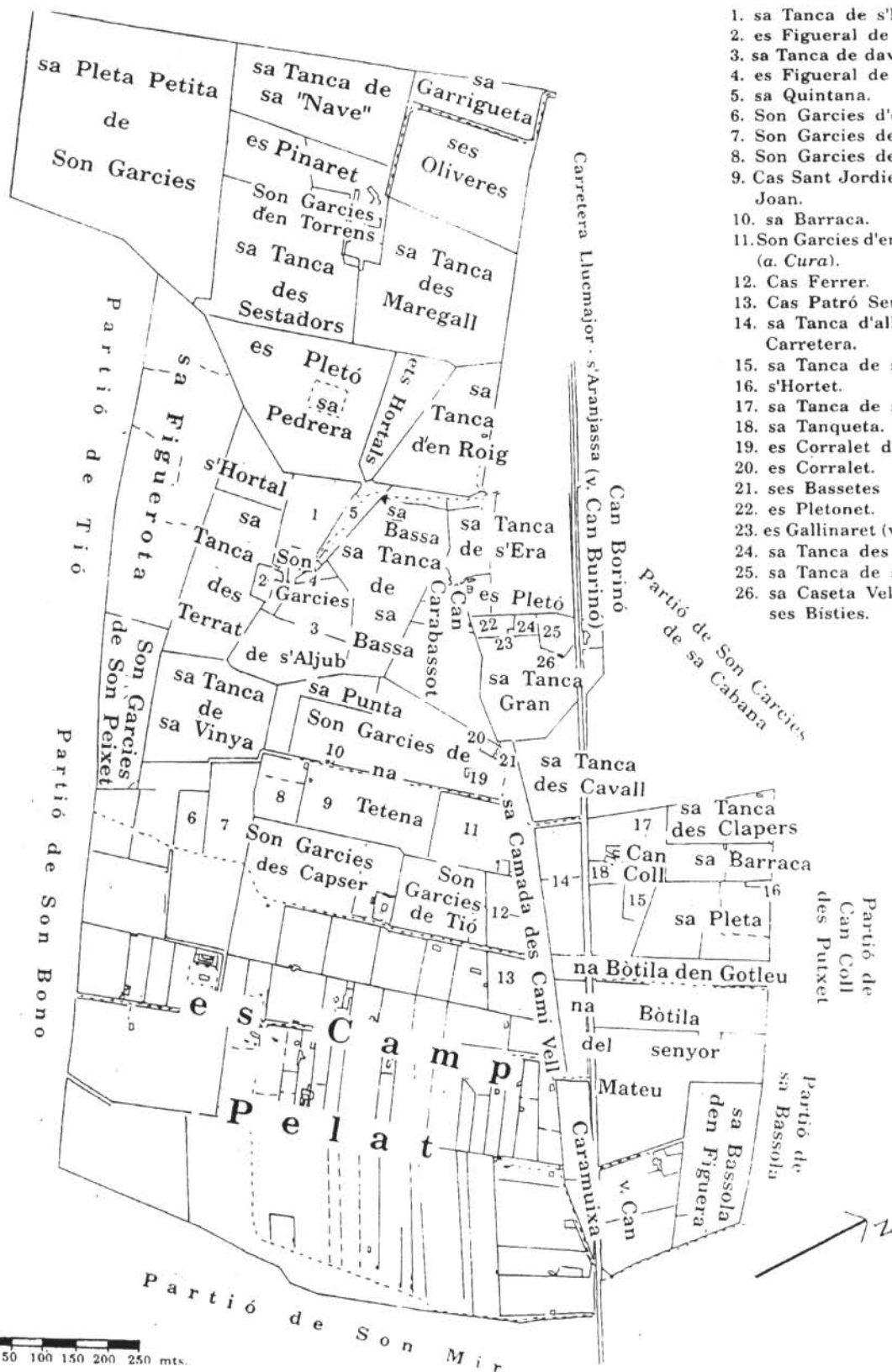

TALLERS
CAÑELLAS - ROTGER

C/. Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47 (Lluçmajor)

TOPONIMIA

1. sa Tanca de s'Era.
2. es Figueral de Moro.
3. sa Tanca de davant ses Cases.
4. es Figueral de Moro.
5. sa Quintana.
6. Son Garcies d'en Marc.
7. Son Garcies de Tió.
8. Son Garcies de Can Paissó.
9. Cas Sant Jordier o Ca Mestre Joan.
10. sa Barraca.
11. Son Garcies d'en Tomeu Parets (a. Cura).
12. Cas Ferrer.
13. Cas Patró Seu.
14. sa Tanca d'allà d'açà de sa Carretera.
15. sa Tanca de sa Xisterneta.
16. s'Hortet.
17. sa Tanca de ses Cases.
18. sa Tanqueta.
19. es Corralet de sa Xisterna.
20. es Corralet.
21. ses Bassetes
22. es Pletonet.
23. es Gallinaret (v. es Galinaret).
24. sa Tanca des Claperet.
25. sa Tanca de s'Era.
26. sa Caseta Vella de Reposar ses Bisties.

Què ens podríeu dir de les races velles d'ametlers?

Ametlers de raça antiga, dins son *Garcies* o dins els seus establits en queden ben pocs i molt escampats.

Ara, record, els de **bolíc**, en podem trobar dos o tres dins sa *Tanca d'En Cotonet*, devora les dues quarterades que eren de *Can Molinou*, darrera la barraca, i dins el tros de *Can Cura*. L'ametler en fa moltes i molt bones de tomar.

Passada la barraca que era de *Can Molinou* i anant ran ran del camí cap a sa *Tanca d'en Cura*, dins *Son Garcies de na Tetena*, anant cap al camí de Ciutat, a l'esquerra n'hi ha tres o quatre i dins *Can Mateu* també n'hi ha dos o tres, són una raça que fan les ametles més prest, els deim d'**en Batle**, és una ametla que cau molt, madura més prest, i l'arbre en fan moltes i és molt bo de tomar. A la prova dona molt de rendiment però amb una ventada el fruit és a terra. Crec que s'aturaren de sembrar-los perquè els animals eren els que més l'aprofitaven.

També n'hi ha uns altres que els deim de la **Font de sa Cabana**. Els podem trobar dins *Son Garcies*, a sa *Tanca d'en Roig* i a sa *Tanca de sa Bassa*. És una ametla molt bona de madurar, dona bon rendiment i en sol dur moltes però és molt mala de tomar, una ametla, un cop. Segurament el nom fa referència a la *Font de sa Cabana*, aquesta està a baix i crec que és de *Son Mendivil* (v. *Mandivi*).

Queden alguns **llinets** que fan l'ametla petita. I el que hi ha més són **verderetes, pou gaspar, potetes, pou felanitxer**

gros i petit.

Quin bestiar hi havia a *Son Garcies*?

A més de l'aviram pel consum de la casa i uns porcs per engreixar, hi havia ovelles, una, més o manco, per quarterada. En aquells anys, de les ovelles teníem dues tretes, l'anyell, un lo més dos en un any, i sempre hi havia algunes baixes, i la llana.

També hi havia quatre bísties que eren per fer les feines del camp. Més antigament hi havia *sa Boal*, per a dues egües de ventra. I dins *Can Amorós* hi havia una guarda grossa d'egües, deu o dotze.

I de les tretes de *Son Garcies*?

El millor de *Son Garcies*, és que

la terra si bé és magra sempre permet segar-hi per molt xereca que sigui l'anyada a altres llocs. És molt plover i sempre es sega. L'any que me'n vaig anar de la possessió cap a *Cas Busco*, que és terra bona, no s'havia segat, però amb el que batérem a *s'Era de Can Molinou*, treguérem una treta regular.

A sa *Tanca de Davant ses Cases*, que eren uns vint horts, sempra la sembràvem i mai baixava de setze quorrons. Un any per a Sant Antoni ho sembràvem, era tard però havia plogut molt i la terra estava enfangada. L'amo me va dir de caçar i quan li vaig respondre que havia de sembrar me digué, fixant-se amb la direcció del vent:

"El Llevant no n'espolla cap" ja ho acabaràs demà.

Vaig deixar la feina i cap a caçar. El dilluns o dimarts sembràrem i aleshores no va tornar a ploure, però es va fer un blatet petit i tot era espiga.

Amb el de sa tanca tenguérem per pastar.

Sa tanca de s'Era, sa tanca d'En Roig i *Can Carabassot* són el millor de *Son Garcies*.

També hi havia molts de garrovers i entre ells hi havia alguns garrovers bords per a una millor polanització.

Les abelles també eren presents a la finca.

De figueres n'hi havia unes quantes, els clots eren de quaranta pams, fins en aquesta profunditat no hi havia l'argila. Els que tenien la pedrera tenien com a tasca sembrar una figuera cada any. Hi havia una figuera de l'Ampurdà. ♦

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS • CONGELATS
POLLASTRES A L'AST

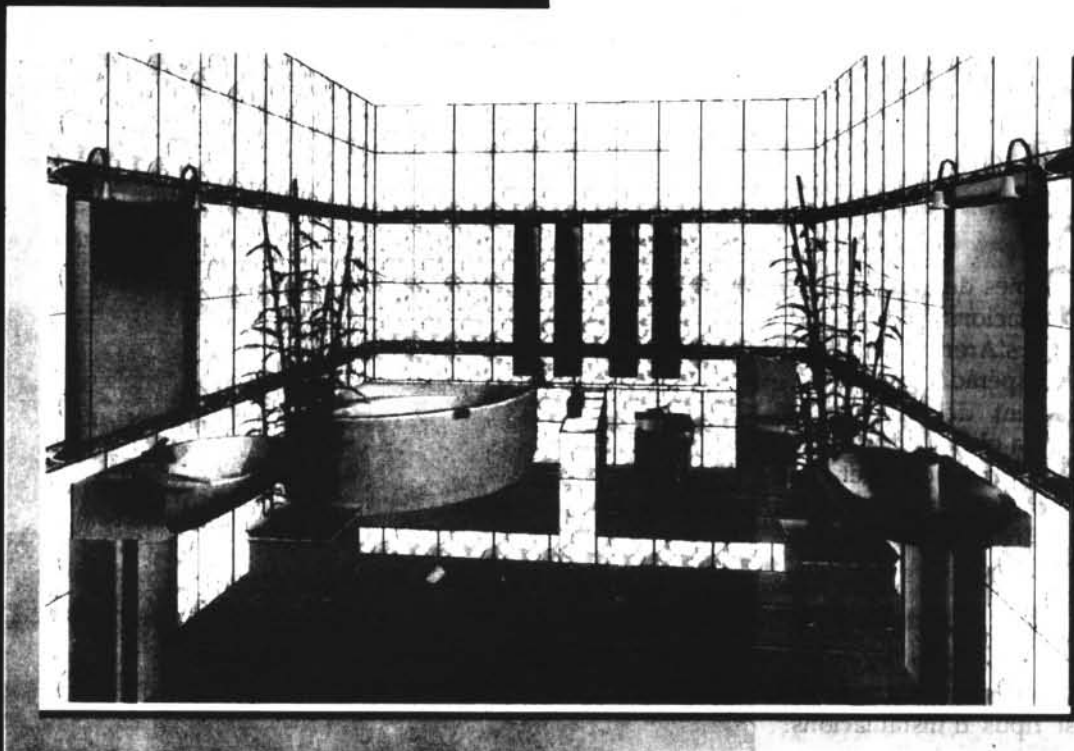
Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

PERRUQUERIA

Fina

C/. d'Es Vall, 49

Tel. 66 11 58

Com és la cambra de
bany dels seus somnis?

**Vegeu-la ara
a tot color.**

Roca

DIBA DISSENY
INTREGRAL DEL BANY

Avui mateix, gràcies
al nostre ordinador
podreu veure a
MASSANELLA la

vostra nova cambra de bany ROCA.

A tot color i en tres dimensions sense que
no hi manqui cap detall: banyera,
sanitaris, revestiments ceràmics, aixetes,
complements... Tot tal com ho havíeu
somniat i sense començar les obres.
Veniu a MASSANELLA i deixau de
somniar.

MASSANELLA

Ctra. Valldemosa, 44 - Tel. 75 03 45

Gent de la vila

La llucmajorera Margalida Ramis elegida Degana del Col·legi d'Advocats de Figueres

**Jeroni Tomàs
Joana Martí**

Na Margalida Ramis va néixer fa 51 anys a n'es Molí d'en Ramis. Està casada amb en Jaume Martí i té un fill i una filla.

Per qüestions de feina, va marxar cap a Figueres fa 15 anys i des de fa 12 anys té despatx professional obert a la capital de l'Alt Empordà, juntament amb una sòcia catalana.

Perquè es va presentar com a

Degana del Col·legi d'Advocats de Figueres?

Perquè me van animar un grup d'advocats amics meus. Noltros creïem que s'havia de modernitzar el Col·legi, que hi havia moltes coses a fer, vàrem fer una llista tancada, es a dir, que s'ocupaven tots el càrrecs, encara que se vota pel sistema de llistes obertes. No ens interessava sortir un sí i l'altre no, perquè el nostre projecte era comú i el que volfem era bàsicament donar a conèixer el Col·legi, modernitzar-lo i obrir-lo als altres Col·legis i sobretot a Europa, pensa que estam 18 Km. de França.

Que representa ser Degana?

Representar els col·legiats de Figueres al Consell Gral. de l'Advocacia Espanyola i al Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya. És un càrrec, com he dit, col·legial, no té res a veure amb cap càrrec polític, som una Institució totalment independent, el que sí que creïem és que hem de tenir relacions i contactes amb les Institucions Civils de l'Empordà.

Quan foren les eleccions i quan-

27

**NUEVO OPEL
CORSA
¡MI COCHE!**

**AUTOMÒBILS
LLUCMAJOR S.L.**

Ronda de Ponent, 30 - Tel. 66 06 24 (Llucmajor)

tes candidatures es presentaven?

Les eleccions foren el 19 de desembre passat, i hi havia 3 candidatures. Una candidatura que era la continuïsta, una altre que anava per lliure i nosaltres que érem la candidatura progressista i, pràcticament vam doblar a la segona més votada, o sia que vam sortir tots.

Pel fet de ser dona, creu que poden existir dificultats afegides per exercir aquest càrrec?

Jo crec que no, pens que en tot l'Estat Espanyol hi ha 84 Col·legis i actualment només hi ha dues dones que som Deganes, totes dues il·lenques, la de Santa Cruz de Tenerife i

jo, i ens consideram igual que els altres Degans, som un més. Crec que si no hi ha més dones en aquest càrrec és perquè no s'en presenten, o perquè tenen una mica de por, o perquè no els interessa la feina del Col·legi, si se presentassin sortirien exactament igual que un home.

Aquesta elecció representarà un sobrecàrrec de feina. Haurà de deixar la feina d'Advocada?

No, no deixaré la feina d'advocat, perquè encara que ara hi haurà una mica més de feina, ja que hem d'organitzar i informatitzar el Col·legi, ampliar la biblioteca, i un parell de coses més, el que me comportarà serà

que cada dijous hauré d'anar a Barcelona, on es reuneixen tots els Degans de Catalunya i, un cop al mes, a Madrid, al Consell Gral. de l'Advocacia. Després, segons la feina que nosaltres vegem que tenim a Figueres pentura un cop per setmana o, quan estigui més organitzat, amb una reunió cada 15 dies crec que bastarà, ja que som un Col·legi petit, amb 548 col·legiats.

Que opina de l'ús que es fa del català a l'Administració de Justícia?

Crec que l'Administració de la Justícia s'hauria de fer en català, perquè és el que tothom parla i és així com tothom s'expressa. De fet ja hi ha voluntat de fer-ho, hi ha molta gent que ho fa tot en català. Però, ens trobam amb una dificultat, perquè vénen Jutges i Secretaris que no parlen català, aleshores si tu tens una postura intransigent, te pots trobar que el teu client no estigui el suficientment ben defensat, ja que el que dicta la sentència és el Jutge i si no acaba d'entendre bé la teva demanda, la contestació, l'escrit de conclusions o el que sigui o t'obliga a traduir-lo, no sé fins a quin punt favoreixes el teu client, i després, com que jo, i tots els de la professió, volem que el client estigui ben defensat, molts caiem al joc de deixar el català perquè el Jutge l'entengui millor. Però de fet, la utilització del català a l'Administració de Justícia a Catalunya està totalment normalitzada, el pots utilitzar perfectament sense cap problema.

Perquè el català s'utilitza al cent per cent a Catalunya, s'hauria d'obligar a que els Jutges que hi venen, siguin o no catalans, l'entenguessin; mentres això no sigui així, no es podrà utilitzar al cent per cent.

Exerceix de mallorquina?

Sí, si exercesc de mallorquina totalment, no he canviat per res la meua forma de parlar, tothom sap que som mallorquina, i crec que fins i tot això m'ha ajudat, perquè a la comarca onestic jo la gent aprecia molt tot el que ve de les illes. Allà ser de Mallorca és un punt.

Sent anyorança de Llucmajor?

Sí, som llucmajorera i m'agrada venir al poble sempre que puc, però plantejar-me el venir a viure a Mallorca, ara que encara me queden 15 anys de vida professional, no m'ho he plantejat en absolut, pens tornar quan me jubili. El que sí m'agradaria seria fer estades més llargues. ♦

J o i e r i a LEGARIO

14 Ofertes especials per al
de febrer
dia dels **ENAMORATS**

Medalles de l'amor en or 18K a partir de 4.500 PTA.

Anells d'or 18K amb brillants a partir de 9.995 PTA.

Plaça Espanya, 42 • Tel.: 66 02 75 (Llucmajor)

D'ofici ... Capser (I)

Maties Salvà i Ros

Ignasi Barceló.
Celso Calviño.
Franc Jaume.
Joan Jaume.
Foto: C. Julià.

Aquesta entrevista és una continuació i a la vegada ampliació de la del mes passat. En aquesta en Maties Salvà Ros ens explica com va començar la saga de cartoners en el nostre poble.

De la conversa mantinguda podem deduir una sèrie de conclusions, la primera, la gran importància que va tenir, durant dècades, la indústria del calçat a Lluçmajor, ja que fins i tot, altres indústries eren subsidiàries d'ella o neixien a la seva ombra; la segona, és que les crisi econòmiques tenen des de sempre una repercussió en els sectors econòmics illenes i de Lluçmajor en particular, per la qual cosa els industrials han de adaptar-se als canvis que aquestes provoquen.

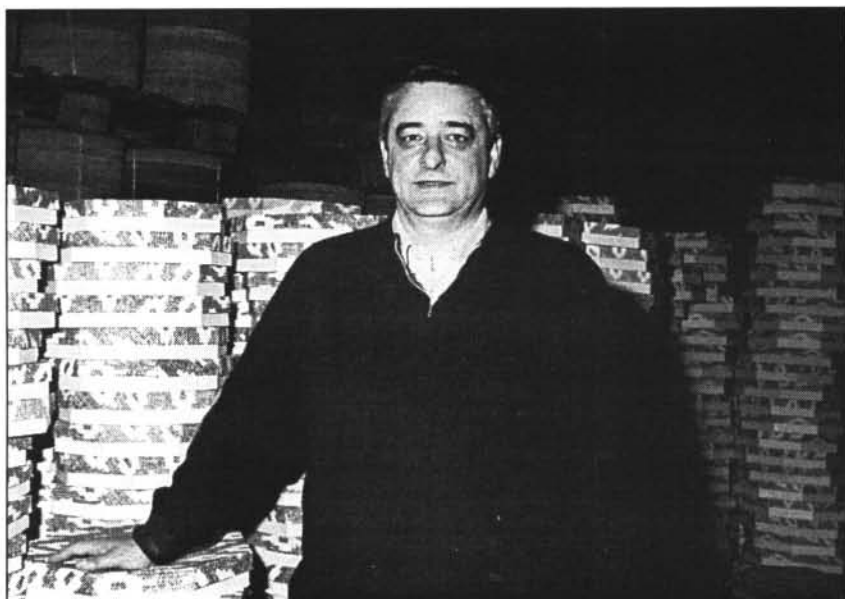
On vàreu néixer?

Vaig néixer, aquí, a Lluçmajor, dia 16 de març de 1947. I la meua infantesa va transcórrer pels carrers d'aquest poble, corrent i jugant sense turai. Aquells anys jugàvem molt pels carrers, anant amunt i avall sense repòs, de cotxes n'hi havia ben pocs i no representaven cap perill. Vaig néixer al carrer del Convent a la cantonada del carrer de Sa Fira, als set anys vaig anar a viure al carrer de Sant Joan a una casa que comunicava amb el carrer de Sant Miquel, on hi havia la fàbrica. Després de les primeres lletres al poble vaig continuar els estudis a Ciutat i vaig fer el batxillerat al Col·legi Pius XII.

Quan començàreu a fer aquesta feina?

Des que vaig néixer, dia a dia, he mamat d'aquest ofici. La meua família s'hi ha dedicat des de fa quatre generacions i tot aquest temps, la nostra fàbrica ha anat passant de pares a fills sense que fins aleshores s'hagi convertit en societat anònima o cosa silmilar. D'això n'estic molt "orgullós" i quasi podria dir-vos que és la més antiga de Lluçmajor amb aquestes circumstàncies.

Durant la meua joventut, dins la fà-

brica, vaig fer totes les feines, era el comodí, i a més ajudava dintre de l'oficina al pare dur la comptabilitat de l'empresa.

Quan agafàreu les "riendes" de l'empresa?

Quan el pare es va jubilar, l'any 1975, jo a l'edat de 27 anys vaig quedar com a responsable i propietari, record que era el mes d'abril.

Vaig començar com a empresari al carrer de Sant Miquel nº 3. La fabricació de caps de sabates estava en crisi a remolc de la del calçat, a Lluçmajor hi havia, uns pocs anys abans, quarantacinc fàbriques, entre petites i grosses, n'han quedades ben poques. En aquells anys obrírem un nou mercat per la nostra empresa, ens dedicàrem a fabricar objectes de cartó i paper pels pastissers, que veien com creixia la demanda dels seus productes de mà del sector turístic. Feim, des d'aleshores, caps de ensaïmades; safates de cartó; discs de cartó per posar-hi les ensaïmades i coques farcides; blondes de paper per als pastissos i coques farcides; tires de cartó d'uns cinc centímetres d'amplada i diferent llargada, per no deixar que el paper toqui els pastissos quan són embolicats per a la venda;...

L'any 1982, en el mes de desembre, ens traslladàrem a les noves instal·la-

cions de la Ronda de Ponent, a la zona de la "Ribera", prop del molí. Els primer anys només hi havia una nau però degut a la diversificació a què ens havíem abocat, cercant subsistir, vàrem tenir la necessitat de fer una altra nau com a magatzem i avui som més una empresa del sector serveis que del productiu.

I darrerament hem entrat dins el sector de l'hostaleria, sempre, amb el que fa referència als cartonatges.

Que ens podríeu contar d'aquest canvi de domicili?

En tenc un parell de bones. Record que quan venguérem a la Ronda de Ponent, en aquest tros, encara no estava asfaltada i a l'estiu els cotxes, que passaven camí de Galdent, alçaven un polseguer que per tot s'aficava, hi havia molta feina per llevar-la i algunes comandes es feren malbé. I a l'hivern el fang, els dies de pluja, ens deixava la fàbrica feta una desastre.

I sempre tenc present el primer hivern, va ésser molt dur i mal de passar, feia molt, però que molt de fred i humitat. Ja fos per la manca de construccions veïnes, bé perquè la nau era de nova construcció o perquè va fer més fred que als anys anteriors, tots acabàrem duent bufanda per fer feina aquí dins. Fèiem una bona fatxa, més d'una vegada ens posàrem a riure.

Que ens podrieu parlar de la vostra saga de cartoners?

El primer avantpassat que va fer cartonatges fou, en Jaume Salvà i Clar, el meu repadrí. Diuen que era un home d'empenta. Va néixer el 13 de febrer de l'any 1858, segons consta al llibre de bateigs de l'església de Sant Miquel de Lluçmajor. L'any 1880 feia de sabater, en tenc constància pel rebut de contribució de l'Ajuntament, i entre aquest i l'any 1905, en què he trobat el primer rebut, on es pot llegir "-Jaime Salvà Clar, **Cajero de cajas de cartón**", es va posar a fabricar caps de cartó de manera manual. Pel que contaven, uns anys, va fer els dos oficis, i el fet que el motivà a fer cartonatges fou la manca

de caps de cartó per sabates, l'any de la guerra de Cuba, el 1898. El taller de muntatge es trobava al carrer de Sant Miquel i la feina era tota manual. En els anys de la Primera Guerra Mundial, 1914-1918, degut a la manca de cartó, el va fabricar, ajudat de tota la família, el padrí Matias, pel conco en Jaume i pel meu pare, reciclant cartó i paper. La major part d'aquesta feina es feia a mà i es tenia l'ajut d'un molí de sang mogut per un bístia. La fabricació de cartó reciclat es va deixar de banda una vegada es va solucionar aquella crisi internacional i les planxes de cartó tornaren arribar amb tota regularitat.

El meu padrí, en Matias Salvà i Fullana, nascut a Lluçmajor el 1879, va

seguir amb la tradició familiar fins l'hora de la seva mort, l'any 1920, amb un accident laboral. Eren els anys de la introducció dels primers motors elèctrics que venien a substituir la força del molí de sang i va ésser una descàrrega elèctrica la que va acabar amb la seva vida.

Els seus fills, el conco en Jaume i el meu pare, van seguir amb l'ofici de cartonatges.

El conco en Jaume, obrí una fabrica de cartó i paper reciclat i muntatge de caps de paper a s'Arenal. Quan li tancaren, n'obrí una altra a Ciutat on va arribar a fabricar paper higiènic.

El meu pare, en Joan Salvà i Rubí, va néixer el 1908, continuà amb l'ofici de muntatge de caps de sabates i deixà de banda la fabricació de cartó. Ell va viure la mecanització de la nostra empresa, va introduir les primeres màquines que substituïen aquelles semi-manuals i de motor extern i que van fer desaparèixer l'embarrat que antigament havia distribuït la força del molí de sang i després la dels motors elèctrics independents de les màquines. En aquells anys tota la fabricació es centrava al voltant del món de la indústria del calçat. Les caps de sabates eren el nostre producte estrella i a més fèiem pernitots, uns cartonets que es posen a la part de davant de la sabata per evitar que perdi la forma, arribàrem a distribuir-ne a fàbriques de la Península. El meu pare va dirigir la fàbrica en els anys de més esplendor de Lluçmajor com a centre industrial del calçat de l'illa i arribàrem a ésser trenta-tres operaris dintre de l'empresa, que mai no va perdre el seu caràcter familiar. Però també va sofrir amb la decadència de sabata llucmajorera i amb la necessitat de fer una reestructuració de la fàbrica i una reducció del personal. L'any 1975 es va jubilar, deixant la direcció de l'empresa en les meves mans. I l'any 1980 ens va deixar.

I avui, en quina direcció anau?

Avui, la producció de l'empresa està diversificada. La caps de sabates segueix essent un dels nostres productes, en el que sentimentalment ens sentim més lligats, però, com vos he dit abans, hem obert nous mercats en el sector turístic i de la rebosteria fina. També hem millorat la nostra oferta al poder fer impressions damunt cartó, amb la nova maquinària.

Una altra cosa que ha canviat, són les comandes de feina. La fàbrica no rep de forma anticipada d'encàrrec, més bé el client ve a cercar el que necessita avui i això ens obliga a tenir sempre un "estoc" de producció bastant nombrós.

FABRICA DE JOIERIA GARAU

(Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

14 de febrer

DIA DELS ENAMORATS

JOIES DE L'AMOR

EN PLATA I OR

DESCOMPTA ESPECIAL

Amb gravat gratuït i al moment

C/. Born, 29 - Tel. 66 04 03 - LLUCMAJOR

Sa penya d'es falcó

L'arribada dels Reis d'Orient enguany va venir carregada de sorpreses. Que ho demanin a les famílies que arribaren puntualment a la cita, a l'hora pels programes oficials. Grans i petits arribaren misses dites i és que els Màgics, més que puntuals varen ser primerencs. El temps amenaçava i els organitzadors avançaren l'hora de sortida.

Per cert, l'òliba assegura que l'organització va anar a càrrec dels promotors del nou port de s'Estanyol, ja que el rei, des del balcó, va insistir una i una altra vegada que les naus reials no varen poder atracar a s'Estanyol perquè el club no s'havia ampliat.

Després, en paraules reials "desembarcàrem a s'Arenal i tenguérem l'oportunitat de contemplar el magnífic polígon industrial de son Noguera"...

Devien ser només els fanals encesos que degueren veure les Reials Majestats!!!

I una altra llençada del reial personatge "Només hi haurà regals per als nins bon al.lots". On s'ha vist mai que un infant sigui dolent? Això és poc més que un "pecatòrum".

***

- Segons diu el falconet, el controlador dels funcionaris municipals sembla disposat a justificar l'elevat sou que cobra. Dies passats, part dels funcionaris va rebre la tarja de control o fitxa per justificar, mitjançant la passada pel rellotge, l'hora d'entrada i de sortida de la feina.

Però no tots els funcionaris foren agraciats pel regal, fet que va motivar les protestes de qui el va rebre, mentre que alguns que havien corregut a escriure el seu nom a la targeta varen agafar el títex. Segons sembla, la justificació per la qual es va intentar calmar els funcionaris va ser que en una successiva entrada les targes-data serien per a tots. Fins i tot per al secretari?????

***

- A la sessió plenària del mes de gener, el portaveu d'ASI (d'aquesta manera va exigir Rabasco que el nomenassin quan és al.ludit als debats) proclamà la santa croada en favor de la quarterada i va fer una crida als propietaris d'aquestes parcel.les a sublevar-se contra el Consell Insular de Mallorca per anunciar una llei que limitava la possibilitat de construir a foravila a l'extensió de 15.000 metres.

Continuant amb la demagògia que el caracteriza, va dinamitar el debat de la moció del PSM en la qual es demanava la paralització de les llicències d'obra en sòl rústic. El portaveu d'ASI, en una estratègia premeditada, va parlar dels seus temps de militància en el CDS i va contar una batalla com a excusa per deixar de volta i mitja el responsable de la Comissió Insular d'Urbanisme, Francesc Quetglas, avançant-se uns dies a la campanya del PP contra el Pacte de Progrés que governa el CIM.

Fotocòpies llançades a l'aire, un discurs interminable i afirmacions rimbombants en defensa dels petits propietaris

varen ser focs d'artifici que amb una densa fumarada varen impedir el debat en profunditat del problema real de l'alarmant proliferació de segones residències a la foravila de Lluçmajor.

***

A pesar de la desalentadora informació que publicà el Diari de Balears (informació que havia aconseguit del MEC), sembla ser que el director provincial, Sr. Joan F. Romero està intentant per tots els mitjans fer realitat la promesa que va fer als llucmajorers, al Teatre Recreatiu en presència del batle i del president i d'altres membres de l'AMPA de "Ses Escoles".

El que el Sr. Romero pretén és que enguany ja es faci una forta inversió per començar unes obres, que al seu dia va prometre.

Mem si ara que Batle i Director General són del mateix partit es posaran d'acord i d'una vegada per sempre ens arreglaran i ampliaran les Escoles d'acord amb els espais i serveis mínims que la normativa vigent -en matèria de construccions escolars- exigeix. ♦

BAR - CAFETERIA

CAN LAMPINO

- Menús casolans diaris
- Gran variació de plats combinats
- Pizzes casolanes fetes al moment
- Tapes variades
- Carn a la brasa
- Terrassa amb jardí

C/. de Gràcia, 59 (Lluçmajor)

Espanya

CD Espanya

Resultats de futbol

Alvens 1ª Regional Grup A - CD Espanya

Alvens - CF Lluçmajor

32

M.Reynés

Fotos: J.Quintana

Benjamí Futbol 7

Espanya, 3-Olímpic de Manacor, 2
Espanya, 3-Porto Cristo, 3

Aleví Futbol 7

Andratx, 8-Espanya, 1. Gol d'Oller.
P.Llubí, 1- Espanya, 0
Espanya, 3- R.Arenal, 4. Els gols espanyistes foren marcats per Oller, Marín i Barceló.

Aleví Futbol 11

Murer, 0- Espanya Atc., 3
R.Llull, 1, 0-Espanya Atc., 3
S.Gaietà, 1-Espanya Atc., 1
Espanya Atc., 1-Manacor, 3

Infantils II

Espanya Atc., 1-S'Horta, 0
Espanya Atc., 0-Algaida, 1
Montuiri, 3- Espanya Atc., 1
Porreres, 1- Espanya Atc., 2

Infantils I

Olímpic, 0-Espanya, 2
Espanya, 10-Pollença, 0
J.Sallista, 2-Espanya, 2
Espanya, 0-Campos, 2

Juvenils

Sineu, 2-Espanya, 3
Espanya, 1-Xilvar, 1
Espanya, 7-Llosetenc, 1
Consell, 1-Espanya, 3

CD Espanya Preferent

Espanya, 3-C.Miss Jotul, 0
Espanya, 0-Ferroler, 0
R.La Victòria, 2-Espanya, 3 ♦

EURO - IDIOMAS

Lluçmajor

*Apreneu idiomes amb grups molt
petits amb professors amb experiència
natis i llicenciats*

Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 • Lluçmajor • Tel. 66 11 33

Cadettes CD Espanya

Jaume

Foto: C.Font.-

El primer partit del qual tenim notícies d'ençà de la darrena informació que us oferirem va ser el jugat al camp del Barracar, amb un resultat prou abultat: Barracar, 7-Espanya, 2, tots dos gols espanyistes marcats per Sebastià Canyelles.

Una setmana més tard, dia 11 de gener es va jugar al municipal llumajorer i aquesta vegada, com ja és costum a casa nostra, el resultat va ser favorable a l'equip llumajorer, i aquest cop va tractar-se d'un triomf molt important ja que es jugava contra el líder del grup, l'Escolar. Un resultat, tot i que per la mínima, a favor de l'equip local, 3-2 amb tots tres gols, un altre cop, aconseguint per l'extrem Canyelles.

Diumenge, dia 19 de gener, va tocar anar a jugar a Sant Llorenç i l'Espanya va perdre per 4-1 (S.Canyelles) contra el CD Cardassar, després de fallar un penal just a l'inici del partit.

Dia 26 un nou partit a casa i una golejada, aquesta vegada contra el Vilafranca, que va perdre per 6-0, amb gols de Canyelles (3), B.Manresa (2) i R.Ramos, de penal. Val a dir que l'actuació de l'àrbitre va ser patètica i va arribar a donar empenyes a un dels jugadors visitants i el partit va acabar amb l'expulsió de tres jugadors de l'equip vilafranquer.

El darrer encontre del qual tenim notícia és el jugat dia 30 de gener a Porreres, contra el titular d'aquest nom, amb una altra golejada: Porreres, 0-CD Espanya, 4. Tots els gols llumajorers marcats altre cop per S.Canyelles. Aquesta és la segona victòria de l'Espanya a fora i per ventura permetrà a l'equip avançar algun lloc en la taula classificatòria. ♦

J.Miquel ("Cote") i Javi Pérez
Cadettes C.D. Espanya

Notes columbòfiles del mes de gener

Joan Jaume Sastre

En aquest mes de gener del 1997 el Club Columbòfil Llumajorer ha duit a terme tot un seguit d'activitats encaminades a preparar la temporada de curses que començaran en el proper mes de febrer, amb la primera amollada de coloms des de l'illa d'Eivissa, el dilluns, dia 3.

La primera activitat duita a terme per la nostra societat ha estat la Cursa de Reis que es va celebrar dia 5 de gener, el punt d'amollada fou el Port de Sóller, sense cap dubte, un dels llocs amb més dificultats, per al nostre esport, de la nostra geografia illenca. El guanyador va ésser en Llorenç Tomàs.

I hem seguit amb les amollades d'entrenament des de punts distints de la nostra geografia: el Port de Ponent de Ciutat, Santa Ponça, el Port d'Andratx i "el Casino". Aquestes amollades tenen la finalitat d'educar les nostres aus en la tasca de saber tornar als nostres colomers des de qualsevol punt.

Les pèrdues han estat elevades, cosa que segueix la tònica dels darrers anys i ens fa pensar amb l'augment dels perills que amancen el nostre esport. És una realitat l'augment de la salvatgina i d'escopeters. Les aus de presa, en particular el falcó, avui són ben corrents en el nostre espai i no són poques els colombòfils que en aquest mes han hagut de curar un o uns quans dels seus coloms de les ferides produïdes pel seu atac, i en més ocasions han vist com un dels posadors quedava buit per la falta de l'animal. També els escopeters, aquells que tiren a tot sense saber a què, pel fet que es mou i re més, ens fan mal.

Però no només hem de voler donar la culpa als factors externs, com són la salvatgina, els escopeters o el temps. També hem d'ésser conscients de la gran quantitat de coloms que hi ha en els nostres colomers, la superpoblació és un problema que cada un de nosaltres ha de solucionar a ca seva, a l'igual que l'eliminació de les aus que no reuneixen, degut al seu desenvolupament, les mínimes condicions per fer front a les curses properes. Un altre factor important és la gran quantitat d'esbarts de coloms que el mateix dia duen a terme els entrenaments i que en moltes d'ocasions es mesclen fent perdre quantitats de coloms.

Les activitats que tenim preparades pel mes de febrer són: seguir amb les amollades d'entrenament, quasi sempre seran des de Ciutat, i dur a terme quatre curses des de l'illa d'Eivissa. Informarem en el proper mes de març. ♦

Bàsquet-Mascota

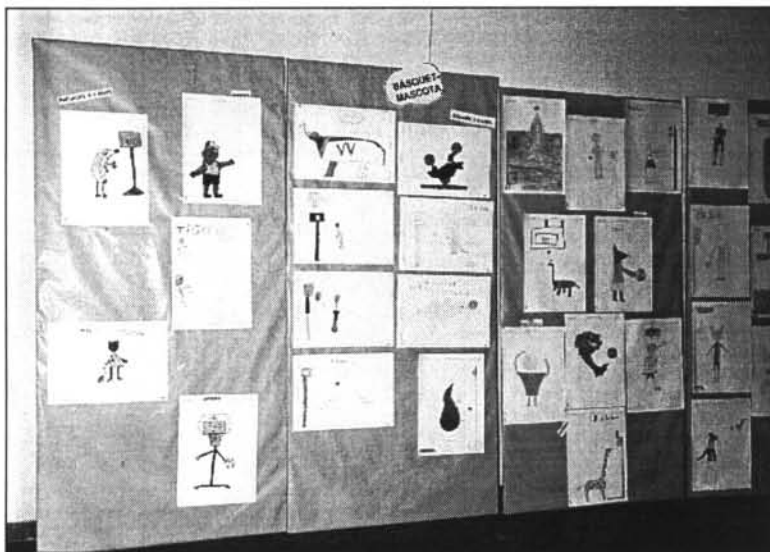
Club de Bàsquet Joventut Lluçmajor

El passat mes de desembre del Club de Bàsquet Joventut Lluçmajor va organitzar un concurs sota el títol "Pintant la bàsquet-mascota", l'objectiu del qual era, com el seu nom indica, seleccionar la mascota representativa de l'Escola de Bàsquet Lluçmajor.

En el concurs hi podien participar nins i nines del terme

municipal de Lluçmajor, en edats compreses entre els 6 i 12 anys. El nombre de participants fou bastant elevat, arribant-se a recollir un total de 40 dibuixos, tots ells molt originals i divertits. Es van establir tres categories, atenint a les divisions en què s'estructura l'Escola de Bàsquet: Iniciació, Benjamí i Al.lleví.

El jurat encarregat de la difíl tasca de seleccionar el dibuix guanyador d'entre tots els dibuixos presentats es va reunir dia 20 de desembre, al Pavelló Poliesportiu, lloc on es va improvisar una petita exposició amb totes les possibles mascotes concursants. Finalment, el jurat es va decantar pel dibuix presentant per na Catalina Garau Jaume, de la categoria benjamí, el qual representava una divertida cistella de bàsquet. El jurat es va regir sobretot per criteris d'originalitat i versatilitat, tenint en compte que el dibuix es relacionàs directament amb el món del bàsquet. Seguidament, el jurat va seleccionar dos accésits de cada categoria per premiar, en certa manera, la participació dels nins i nines. A la categoria Iniciació els dos accésits foren per en Biel Forteza, el qual havia presentat dos dibuixos. A la categoria Benjamí els accésits foren per na Margalida Torres i per en Toni Cardell. I a la categoria Al.lleví els accésits van correspondre a na Maria del Mar Lara i a en Xavier Carceles. Des d'aquí volem donar l'enhorabona als guanyadors i agrair a tots els nins i nines la seva participació. ♦

34

FUNERÀRIA

Nostra Senyora de Lluc

A. SASTRE

C/ Revetla 9 i 11.
Tel. 62 01 46 (Santa Maria)

El Sr. Sastre de Santa Maria, gerent de la Funerària Ntra. Sra. de Lluc, ha nomenat un representant per atendre qualsevol servei funerari, per informar sobre els preus, per poder concertar el servei que es desitgi amb antelació i per poder evitar qualsevol sorpresa.

El nostre representant atindrà serveis particulars i de la nostra Companyia d'assegurances les 24 hores.

C/ Ciutat, 127-1r. Tel. 66 18 62
(Lluçmajor)

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)

Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)

Divendres horabaixa (16'30 a 20h)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

SPORTS

ca'n salom

Sabates

Infantil i juvenil

(Talles 18-40)

C/. Músic Joan Xamena, 12 • Tel. 66 14 84 • (Lluçmajor)

Bàsquet

Club Juventut Lluçmajor, Junior Femení

*Les germanes Font i Vicente Montalbo
preparadors de l'equip*

Guillem Oliver

Foto: C. Julià

Un equip jove i entusiasta

Aquest hivern les baixes per grip i alguna petita lesió han mermat les possibilitats d'aquestes joves però veteranes jugadores de bàsquet. Començaren a jugar, quasi totes a l'edat de vuit anys, a l'equip de mini-bàsquet i des de llavors no han deixat d'entrenar i jugar totes les temporades.

Na Nuri Font ens posa al corrent de la marxa de l'equip.

Cinc d'elles són cadets

Per constituir un equip de cadets només hi havia cinc jugadores, així és que varen quedar integrades en l'equip Junior, i precisament dues d'aquestes cadets juguen com a Senior, són Maria del Mar Llompart i Cristina Cerdà; les demés són: Esther Blanc, Antònia Miralles, Marga Cantallops, Silvia Gutiérrez (capitana), Aina Garrido, Cati Ge-

labert, Cati Vidal, Maria Coll, Mª Antònia Monserrat i Antònia Nieto, aquesta és la més constant als entrenaments. Totes són bastant aplicades a l'hora de seguir les instruccions, emperò jo pens que qualsevol acció ha d'estar molt plantejada i parlada, sols després, quan veig que han comprès bé la idea passam a desenrotllar-la sobre el terreny.

Labor d'equip i compenetració

No ens cansam d'insistir sobre les formes, doncs sols si estan ben apreses les jugades poden sortir bé. Intentam que hi hagi una gran cohesió; ens coneixem a fons i ens apreciam molt. Elles se senten unides i així fan millor treball. Jo parl molt amb les jugadores, voldria que retenguessin més el que els dic, emperò són joves i se despisten, després és quan s'ha de pegar qualque crit. En Vicenç no sol parlar tant però quan ho fa l'escolten bé i saben que té raó.

Com anam de classificació?

D'això no en solem parlar massa. Jugam al grup B però enguany és molt fort per això noltros anam de mitjan lloc per avall. No li donam massa importància, volem que aprenguin i que treballin, no ens entusiasma ni ens deprimeix anar més amunt o més avall en la classificació. Jugam tan bé com sabem i la nostra pretensió és fer-ho millor; pensam que ho aconseguirem estudiant molt bé les jugades i que no falli detall.

Cap a l'equip Senior

Com ja edit, dues de les jugadores reforcen l'equip Senior. Bastantes d'elles seran bones jugadores Senior. Hi fa falta més concentració, més prestar atenció a les indicacions i no distreure's ni un segon, perquè en un segon, en bàsquet es poden fer moltes coses.

En general són molt aplicades, però jo els deman que encara s'esforcin més. L'esport en general i el bàsquet concretament demanen dels participants un gran sacrifici que evidentment té la seva compensació quan veim que les coses surten bé, llavors donam per bona tota la feina feta; emperò si no surt bé no ens desesperam, sempre prevalaix l'estima que ens tenim i tornam a començar.

Són molt simpàtiques i eixerides, elles són l'equip Junior del Club de Bàsquet de Lluçmajor. Des d'aquestes planes de la revista Lluçmajor de Pinte en Ample saluden la gent del poble i demanen que les aneu a veure, que són molt bones. ♦

CARNISSERIA □ XARCUTERIA

ZANOQUERA
GARCÍAS

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02 • LLUCMAJOR (Mallorca)

LLENCERIA
Llaços i Botons
MERCERIA

COSMETICA
PERFUMERIA
REGALS
ROBA INTERIOR

Infants, home i dona

C/. Major, 101 - Tel. 12 01 34 - C/. Convent, 34 - Tel. 66 23 33
(Lluçmajor)

Entre noltros

Naixaments

- Caterina Garau Bosch, filla de Jaume i Jeròrma, nasqué el 24-12-96.
- Enrique Cots Merino, fill d'Enrique i Maria del Carmen, nasqué el 26-12-96.
- Pedro Rosado Conejo, fill de Pedro i Maria del Pilar, nasqué el 21-12-96.
- Margalida Nadal Caro, filla de Jaume i Catalina, nasqué el 4-1-97.
- Marc Gelabert Coll, fill de Josep i Catalina, nasqué el 7-1-97.
- Marta Ruíz Suñer, filla de Miguel i Catalina, nasqué el 9-1-97.
- Rosa Garcias Miralles, filla de Pedro i Rosa, nasqué el 11-1-97.
- José Rubio Martorell, fill de José i Maria, nasqué el 15-1-97.
- Paula Taberner Cano, filla de Francisco i Elisa, nasqué el 19-1-97.

Matrimonis

- Antoni-Luís Pérez i Servera - Maria Mercè Noguera i Gelabert, es casaren el 23-11-96 a la Parròquia de Sant Miquel.
- Fco. Javier Alfonso i Guasp - Catalina Ana Castro Serra,

es casaren el 14-12-96 a l'Església de Sant Bonaventura.

- Said Tabraoui - Maria Antònia Orfí Verd, es casaren el 2-1-97 al Jutjat de Pau de Lluçmajor.

- Francisco-Enrique Nonell i Cabanero - Maria del Carmen Cano i Gómez, es casaren el 9-1-97 al Jutjat de Pau de Lluçmajor.

- Antonio Muriel i Mora - Maria del Rosario Rodríguez i Pérez, es casaren el 16-11-96 a l'Església Ntra. Sra. de la Lactància.

- Antonio Canals i Salvà - Maria Lourdes Payeras i Nicolau, es casaren el 11-1-97 a l'Església Ntra. Sra. de la Lactància.

- Bartomeu Oliver i Goñalons - Francisca Artigues i Fullana, es casaren el 12-10-96 a l'Església de Sant Bonaventura.

Defuncions

- Toribia Navío Rico, morí el 31-12-96 als 74 anys.
- Maria Pons Rubí, morí el 2-1-97 als 87 anys.
- Llorenç Fullana Capellà, morí el 5-1-97 als 89 anys.
- Jaume Rotger Far, morí el 4-1-97 als 65 anys.
- Margalida Noguera Mut, morí el 10-1-97 als 90 anys.
- Irene-Magalene Lammers, morí el 13-1-97 als 58 anys.
- Isabel Estela Pastor, morí el 17-1-97 als 86 anys.
- Praxedis Garcies Monserrat, morí el 18-1-97 als 87 anys.
- Miquel Barceló Garcías, morí el 18-1-97 als 82 anys.
- Juan Miquel Clar, morí el 18-1-97 als 77 anys.
- Antonio Catalan Sáez, morí el 8-12-96 als 69 anys.
- Ramon Marín Marín, morí el 23-1-97 als 88 anys.
- Maria-Regina Vila Pons, morí el 23-1-97 als 72 anys.
- Sebastià Salvà Gamundí, morí el 29-1-97 als 75 anys. ♦

36

ANTÒNIA ISERN

major
net

Perruqueria unisex

C/. MAJOR, 7 • LLUCMAJOR • TEL. 66 13 59

**CENTRE OPTIC
EXPOLENT**

C/. Sant Cristòfol, 30
Tel. 44 13 74
S'ARENAL

TALLER MECANICO
NOGUERA

DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL

Pedro Noguera Ensenyat

AGENT OFICIAL

 ŠKODA
automòbils

Taller autoritzat

 piva motor s.a.
C/ Ripol, 30 - Tel. 66 22 13

CONSTRUCCIONS

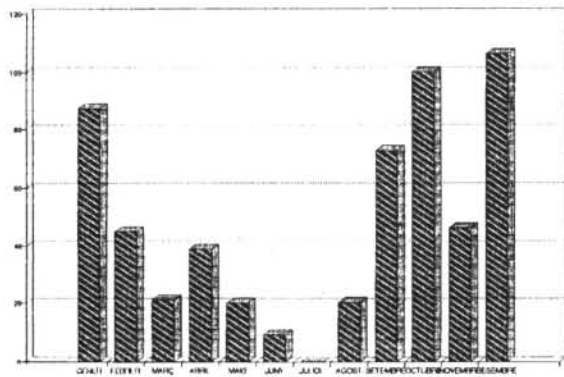
LAMPINO, S. L.

Especialistes en reestructuració
de cases antigues

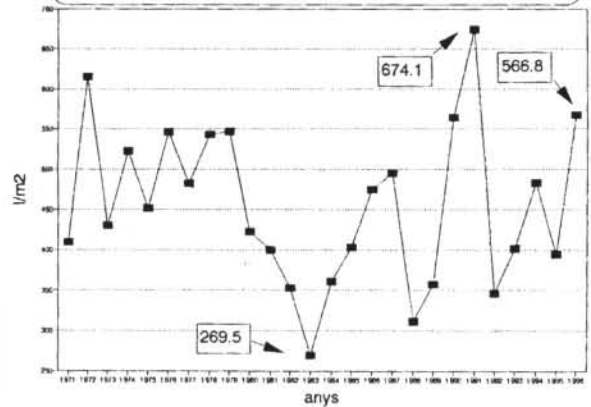
C/. Nord, 9 - Tels.: 66 04 88 - 66 17 61 - 66 08 38

Pluviometria 1996

Pluviometria mensual 1996

25 anys de pluviometria, 1971-96

Es Jai de sa Barraqueta

L'any 1996 la pluviometria ha estat tema de conversa de cafè: Que si ha plogut molt; que si no ha estat tant; un temps si que plovia i no ara; el temps ha canviat; etc... En definitiva, opinions per a tots els gusts. El Jai de sa Barraqueta que sempre sap de dites

antigues ha fet cas d'aquella que diu: "Canten papers i menten barbes" i per això ha acudit a Miquel Font Oliver el qual ens ha cedit les dades pluviomètriques dels darrers 25 anys recollides a l'estació urbana II, C/ Pere Ant. Mataró, 18 de Lluçmajor. En aquests gràfics es pot veure que el 1972 i el 1991 es superaren els litres caiguts

l'any 1996. Ha estat doncs un any plover, esperem que l'any 1997 ploqui tant i tant bé com l'any passat o al manco que no sigui com l'any 1983 (que només van caure 269,5 l.) i no haguem de "patir l'eixut del camp quan no vol ploure". ♦

CAMISETES
XANDALLS

PLAÇA 18
serigrafia

PLAÇA ESPANYA, 18
07620 LLUCMAJOR (MALLORCA)
TELÈFON 66 04 22

TALLERS MARINA

AGENT OFICIAL PEUGEOT

Partner

Expert

ELS NOSTRES VEHICLES INDUSTRIALS VOS OFEREIXEN ROBUSTESA,
FIABILITAT, COMODITAT, SEGURETAT I MANEJABILITAT
C/. MARINA, 104 - TEL. 66 05 21
EXPOSICIÓ I VENDA: C/. MARINA S/N. - LLUCMAJOR

38

La Plaça del pinet

- Aquest pinet que s'ha sembrat a la plaça coneguda popularment com la "Plaça dels Pins" és una esperança per a qui creu que els arbres autòctons, com havia estat sempre, també són bons per a l'embelliment de places i jardins.

Fumigar quatre pins no és molt difícil ni gaire costós.

Aquests arbres foren tallats fa una sèrie d'anys; ara, a la fi, tornen a la plaça.

És una llàstima que a Algaida els hagin tallat tots: Hauran de passar molts anys per tal que s'adonin que els inconvenients són menys que els avantatges, i que, a més, amb una petita inversió anual eren subsanables? ♦

Sopa de lletres

8 peces de vestir

B	H	I	A	A	C	O	M	F	D	B	S
O	E	F	H	M	P	N	I	B	N	T	C
A	Ç	J	G	N	I	U	T	O	E	P	F
E	A	T	E	U	Q	A	J	T	O	X	C
M	A	Y	D	B	X	P	O	A	B	I	E
A	C	G	J	I	D	Ç	H	L	T	L	B
I	P	R	A	Z	L	O	R	B	B	S	H
E	T	A	F	A	L	D	A	A	G	E	S
L	U	M	C	A	O	T	T	E	I	U	N
A	V	C	U	Ç	A	A	U	O	E	B	A

Solució del mes passat

- Zacaríes	- Marc
- Eusebi	- Crispí
- Joan	- Ferran
- Lluç	- Anselm
- Jeroni	- Fermí
- Narcís	- Marcel·lí
- Demetri	- Lluç
- Maximilià	- Silvestre
- Benvingut	- Maurici
- Benjamí	- Damià ♦

Foto
Clar

Reportatges   36 anys al
Fotos carnet, etc.   seu servei

C/. Nou, 8 - Tel. 66 06 32 (Lluçmajor)

PERRUQUERIA
PUIGSERVER

*Amb motiu del 25e aniversari,
la perruqueria de les germanes Puigserver
us desitja unes Bones Fires*

C/. Orient, 8 - Tels. 66 20 08 - 66 11 12 - 64 05 14

CENTRE D'ESPECIALITATS MÈDIQUES

Medicina General (Igualatori)
Pediatría
Ginecologia i Obstetrícia
Cardiologia i Aparell Respiratori
Otorrinolaringologia
Aparell Digestiu
Anàlisis Clíniques
Cirurgia General
Neurocirurgia
Cirurgia Plàstica i Reparadora
Nutrició i Dietètica
Dermatologia
A.T.S.

Clínica Dental
Ortodòncia
Implantologia
Psiquiatria
Psicologia
Traumatologia i
Cirurgia Ortopèdica
Reumatologia
Ortopèdia
Rehabilitació i Pisioteràpia
Atenció primària per a deportistes
Oftalmologia
R.X. Radiologia ...

ASSEGURANCES: AXA - ADESLAS - AGRUPACIÓ MUTUA - ASISA - IMECO - MEDIFIATC
MEDYTEC - NOVOMEDIC ONCE - PREVIASA - SANITAS - CAJA SALUD - VITALICI ...

Plaça d'Espanya, 56 - Tel. i Fax: 12 00 64 (Llucmajor)

SYPP

SERVEI I PREU

*Ara que sòm el temps d'abstinència
us recordam que tenim un gran assortit
de verdures, peix, congelat i llegums*

Agraïm la vostra visita

LA MILLOR BOTIGA DE CADA DIA

C/. Nicolau Taberner, 39 - Tels. 12 06 97 - 12 06 98

**Rubí Automòviles
Llucmajor, S.L.**

Ctra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

Seat COMERCIAL MULTIUSO Inca

Combinar el duro trabajo profesional con eficiencia y no sacrificar la utilización particular es algo que consigue el Seat Inca.

De esta forma, conduciremos un vehículo multiuso que permite no multiplicar nuestro parque y no duplicar gastos.

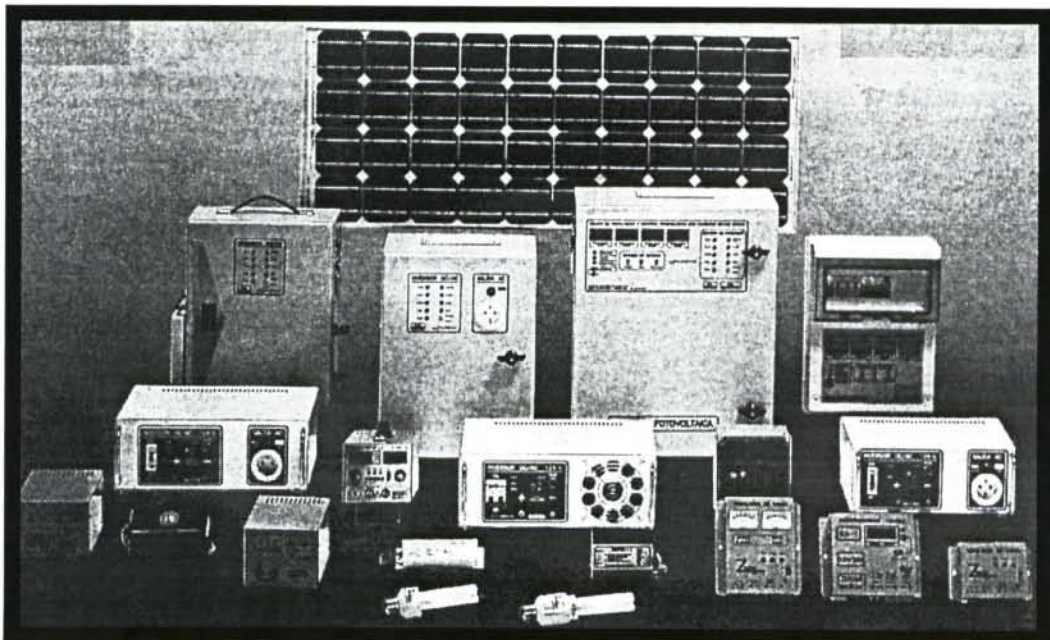
La gama Inca se beneficia de la utilización de cuatro motores, dos de gasolina y dos económicos Diesel

AUTO - ELECTRIC
Barceló
S.L.

AlliedSignal
AUTOMOTIVE
Bendix®

Ronda Ponent, 26 - Tel. 66 01 70

Tot en Energia Solar i Automatismes Electrònics • Todo en Energia Solar y Automatismos Electrónicos